

RAPORT ANUAL 2023

Consiliul Audiovizualului

CUPRINS

	Sumar executiv	3
1	Reglementare	7
2	Monitorizare conținuturi	10
3	Licențiere furnizori	21
4	Autorizare și control distribuitori	32
5	Comunicare și cooperare	37
6	Litigii	46
7	Resurse umane	47
8	Managementul finanțelor	50
9	Strategia pentru 2023-2027	51
	Anexe	

Sumar executiv

În anul 2023, Consiliul Audiovizualului a urmărit să înrădăcineze diversitatea și pluralismul prin aplicarea consecventă și strictă a Codului serviciilor media audiovizuale (CSMA), revizuirea legislației conexe și eliminarea graduală a factorilor care au deformat un timp îndelungat piața audiovizuală și au împiedicat dezvoltarea producției locale. Totodată, anul a fost marcat de fortificarea instituțională și a resurselor tehnice, precum și de dezvoltarea cooperării cu instituții și autorități europene de reglementare.

CA a avut o abordare proactivă în efortul de a asigura [informarea corectă a populației](#). Este de menționat că numărul derogărilor depistate la capitolul informării corecte a scăzut, fiind aplicate 72 de sancțiuni sub formă de avertizări și amenzi față de anul 2022, când au fost acordate 95 de sancțiuni.

[Controalele pe produs local](#) au arătat că o jumătate din serviciile media active nu au destul conținut local, după cum o cere Codul. Pe lângă insuficiența de programe locale, de programe în limba română sau difuzarea acestora în alte ore decât cele de maximă audiență, în anumite cazuri, a fost atestată o activitate concertată din partea unor servicii media audiovizuale, fapt ce a trezit bănuieli rezonabile de concentrare mediatică și de practici ce pot limita concurența loială. În același timp, rapoartele de monitorizare au arătat că mai multe servicii media au reușit nu doar să respecte cotele prevăzute de legislație, ci chiar să își sporească semnificativ volumul de producție locală.

CA a întreprins eforturi de [protejare a spațiului audiovizual național](#), în vederea combaterii dezinformării și a discursului de ură. Patru cei mai mari distribuitori de servicii media care au retransmis postul de televiziune „Союз”, ce difuza știri din Federația Rusă cu mesaje de susținere a invaziei și agresiunii militare asupra Ucrainei, interzise prin legislație, au fost sancționați și au exclus din oferta lor acest post. În UTA Găgăuzia a fost documentată, în cadrul acțiunilor de control ale CA, activitatea fără actele permise desfășurată de două companii. Acestea retransmit programe audiovizuale cu conținut informativ și informativ-analitic din Federația Rusă și Belarus, precum și serviciul media de televiziune „Первый народный” fără licență de emisie eliberată de autoritatea de reglementare. CA a aplicat gradual sancțiunile prevăzute de CSMA și a sesizat autoritățile statului în această privință.

Pentru o aplicare judicioasă a prevederilor ce țin de protejarea spațiului național, CA a aprobat Metodologia privind constatarea și evaluarea cazurilor de dezinformare în conținuturile audiovizuale și Metodologia de monitorizare a discursului de ură, ambele elaborate cu susținerea experților externi.

În perioada electorală pentru [alegerile locale generale](#), pentru prima dată, CA a monitorizat toți furnizorii de servicii media ale căror declarații privind reflectarea alegerilor au fost aprobate: 25 de posturi de televiziune și 17 de radio. Ulterior, în campania electorală, au fost controlate 15 servicii media audiovizuale de televiziune din lista „must carry” și cele generaliste sau de știri sub aspectul informării corecte și a art. 89 și 90 din Codul electoral. Rezultatele monitorizărilor au arătat că unii furnizori de servicii media nu au respectat principiile generale privind reflectarea alegerilor, și anume echitate, echilibru și imparțialitate, prevederile Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală. Mai mulți furnizori, în mod direct sau indirect, au abordat concurenți electorali în cadrul programelor neindicate în declarațiile politicilor editoriale, fapt interzis de art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

[Responsabilitățile culturale](#) au fost și pe parcursul anului 2023 în vizorul CA, fiind inițiată din oficiu monitorizarea a nouă servicii media audiovizuale referitoare la ținuta lingvistică în programele de știri și cele de debateri, toate fiind avertizate public pentru curențe în exprimarea orală în programele audiovizuale.

Consiliul Audiovizualului s-a îngrijit și de [uniformizarea volumului sunetului](#) în programele de televiziune, astfel încât să fie eliminat disconfortul creat telespectatorilor, resimțit în special la difuzarea publicității. Au fost supuse controlului 44 de servicii media audiovizuale de televiziune, dintre care 31 s-au ales cu sancțiuni pentru că nu au respectat nivelul tăriei sonore.

Monitorizările pe felul în care televiziunile își respectă [propriile concepții de programe](#) au arătat modul în care a migrat conținutul de la unele posturi către altele, felul în care au fost reconfigurate grupurile media sau că diferiți proprietari au acționat concertat, încercând să emită prin intermediul altor servicii de televiziune. Aceste acțiuni denotă tentative de eludare a legislației audiovizuale cu privire la regimul juridic al proprietății, de natură să afecteze pluralismul în domeniul audiovizual.

Pentru încălcări ale legislației audiovizuale, [CA a aplicat 371 de sancțiuni în 2023 cu amenzi în sumă totală de 3 140 500 de lei](#), față de 447 de sancțiuni acordate în anul 2022, când amenzile au fost de 2 340 000 de lei. Faptul că suma amenzilor a crescut, în contextul reducerii numărului de sancțiuni cu 76, se explică prin trecerea graduală la o altă treaptă de sancționare, în special în ce privește programele locale, prin aplicarea, pentru prima dată, a sancțiunilor pentru neprotejarea spațiului național audiovizual și prin sancțiunile acordate referitoare la reflectarea alegerilor.

În contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană, Consiliul Audiovizualului a realizat acțiuni menite să combată [concentrarea proprietății media și a finanțării netransparente](#) a mass-media pentru a garanta pluralismul mediatic, prin publicarea rapoartelor anuale ale furnizorilor de servicii media pe site-ul instituției, precum și a rapoartelor analitice elaborate de CA. La fel, au fost ajustate cerințele de transparență a proprietății la standardele europene, iar pentru a aborda lacunele legate de transparența surselor de venituri, au fost introduse sancțiuni pentru refuzul de a divulga informații în această privință.

CA a aprobat un nou model al raportului anual și a introdus o practică nouă, și anume de respingere a rapoartelor care nu informează în mod corespunzător cu privire la venituri și proprietarii beneficiari finali. Accent a mai fost pus pe detalierea datelor despre proprietari și acționari în Registrele publicate de instituție, precum și pe desfășurarea controalelor privind schimbările proprietarilor fără acordul Consiliului.

Organizarea de către CA a [concursului de selectare a unei instituții specializate în măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață](#), conform uzanțelor internaționale și a celor mai bune practici, este o altă realizare înregistrată în 2023. Regulamentul aferent acestui concurs și Caietul de sarcini pentru companiile de măsurare au fost elaborate cu suportul expertei internaționale Helen Harrison (Marea Britanie), specialistă-cercetătoare în domeniul media și audit. Cooperarea cu experta internațională, pregătirea meticuloasă a unei competiții de selectare a măsurătorului, cu atenție sporită pe standardele și cerințele internaționale în domeniu, au creat premise pentru intrarea unei organizații internaționale credibile pe piața mediatică din Moldova și ar putea contribui la eliminarea concentrării mediatice și la o concurență loială pe piață.

Autoritatea de reglementare a mai dezvoltat și supus consultărilor publice trei metodologii – privind pluralismul intern, pluralism extern, precum și cea pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice, în contextul aproximării la practicile din UE, acte ce completează instrumentarul CA, prevăzut și de Strategia de dezvoltare a domeniului audiovizual 2023-2027, și de Planul anual al acesteia.

La data de 31 decembrie 2023, în domeniul serviciilor media audiovizuale din Republica Moldova activau 53 de furnizori de servicii de televiziune și 56 de furnizori de servicii de radio. Astfel, se atestă că numărul serviciilor radio l-a depășit pe cel al serviciilor de televiziune, ultima categorie înregistrând o diminuare de 13 servicii, în timp ce numărul celor radio a crescut cu 3. Fenomenul se datorează, în special, adaptării pieței serviciilor media audiovizuale la realitățile economice. În anumite cazuri, renunțarea la licențele de emisie în domeniul serviciilor de televiziune s-a datorat eforturilor CA de aplicare consecventă a legii, precum și acțiunilor de limitare a apariției și a perpetuării concentrării mediatice.

CA a acordat dreptul de utilizare pentru 7 sloturi din multiplexul național, 9 sloturi din multiplexele regionale și 36 de frecvențe radio pentru 11 servicii media de radiodifuziune sonoră, dintre care patru au obținut o frecvență radio pentru prima dată.

Pe segmentul retransmisiunii serviciilor media audiovizuale, CA și-a focusat atenția pe prezența serviciilor media audiovizuale „must carry”, respectarea proporției de 50 la sută de servicii de televiziune în limba română și servicii de televiziune cu subtitrare/dublare în limba română și cel puțin 50 la sută din serviciile de televiziune să provină din statele membre ale UE, SUA, Canada și din statele terțe care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră.

[Numărul litigiilor](#) în adresa CA a crescut în perioada de referință: dacă la sfârșitul anului 2022 pe rolul instanțelor de judecată erau 66 de litigii, până la sfârșitul anului 2023 numărul acestora a crescut la 123. S-a majorat și numărul deciziilor prin care au fost aplicate sancțiuni în anul 2022, iar contestarea și examinarea acestora de către instanțe a avut loc pe parcursul anului 2023. Cele mai des contestate decizii țin de sancționarea furnizorilor de servicii media audiovizuale privind asigurarea informării corecte și programele audiovizuale locale. Toate cele 38 de soluții date de instanțele de judecată pe parcursul anului 2023, în dosarele în care au fost contestate deciziile privind aplicarea sancțiunilor, au fost în favoarea Consiliului Audiovizualului.

În vederea [fortificării resurselor instituționale](#), CA a beneficiat de o donație de echipamente din partea Uniunii Europene în valoare totală de 125 de mii de euro. Pe parcursul anului, cu susținerea SUA, a Olandei și a Delegației UE, a fost dezvoltat un soft specializat pentru monitorizarea conținutului audiovizual bazat pe inteligența artificială, prin care va fi întărită capacitatea instituțională a autorității de reglementare. Programul automatizează transcrierea textelor, ceea ce actualmente consumă foarte mult din timpul controlurilor, și, totodată, îi va ajuta să facă analiza cantitativă a conținuturilor, să identifice vorbitorii și subiectele abordate în programele audiovizuale, și să genereze rapoartele aferente procesului de monitorizare.

În 2023, membrii CA au cooperat activ cu autoritățile europene de reglementare în domeniul audiovizualului pentru a prelua cele mai bune practici și standarde în materie de pluralism, protecția consumatorilor, accesibilitatea, nediscriminarea, buna funcționare a pieței și promovarea concurenței loiale în mass-media audiovizuală. Evenimentul care a consolidat poziția CA în planul cooperării internaționale a fost obținerea, pe 5 octombrie, de către instituție a [calității de membru observator al Grupului autorităților europene de reglementare pentru serviciile media audiovizuale – ERGA](#), în contextul acordării Republicii Moldova a statutului de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană.

I. REGLEMENTARE

Consiliul Audiovizualului este garant al interesului public în domeniul audiovizualului și are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018. Una dintre atribuțiile Consiliului Audiovizualului ține de aprobarea bazei normative secundare. În anul 2023, Consiliul și-a exercitat funcția de reglementare prin aprobarea a **10 decizii cu caracter normativ**:

1. **Decizia nr. 7 din 20 ianuarie 2023** cu privire la aprobarea modelului Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media;
2. **Decizia nr. 8 din 20 ianuarie 2023** cu privire la aprobarea modelului Raportului anual al distribuitorilor de servicii media;
3. **Decizia nr. 10 din 20 ianuarie 2023** privind modificarea pct. 1 din Decizia Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova nr. 110/2022 cu privire la aprobarea criteriilor privind stabilirea Listei serviciilor media audiovizuale „must carry”;
4. **Decizia nr. 11 din 20 ianuarie 2023** referitor la aprobarea Regulamentului cu privire la autorizația de retransmisiune;
5. **Decizia nr. 34 din 03 februarie 2023** cu privire la abrogarea Deciziei Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova nr. 6/35 din 04.03.2020 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind mediatizarea campaniilor sociale;
6. **Decizia nr. 205 din 14 iulie 2023** cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea concursului pentru selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață în perioada 2024-2029;
7. **Decizia nr. 231 din 28 iulie 2023** cu privire la abrogarea Deciziei Consiliului Coordonator al Audiovizualului al Republicii Moldova nr. 25/168 din 09.10.2018;
8. **Decizia nr. 241 din 04 august 2023** cu privire la aprobarea modelului Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor și a modelului Raportului referitor la respectarea Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor;
9. **Decizia nr. 265 din 25 august 2023** cu privire la modificarea Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 100 din 30.03.2022;
10. **Decizia nr. 331 din 20 octombrie 2023** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la licența de emisie.

Alte decizii adoptate de CA ce conțin reglementări pe domeniul de competență cuprind:

1. **Decizia nr. 21 din 27 ianuarie 2023** cu privire la aprobarea listei serviciilor media audiovizuale „must carry”;
2. **Decizia nr. 24 din 27 ianuarie 2023** cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2023;

3. **Decizia nr. 150 din 19 mai 2023** cu privire la actualizarea Listei serviciilor media audiovizuale libere la retransmisiune ale furnizorilor de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova;
4. **Decizia nr. 159 din 26 mai 2023** cu privire la Registrul serviciilor media audiovizuale care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova și sunt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova;
5. **Decizia nr. 160 din 26 mai 2023** cu privire la aprobarea Metodologiei de monitorizare a discursului care incită la ură în conținuturile media audiovizuale;
6. **Decizia nr. 285 din 15 septembrie 2023** cu privire la aprobarea Metodologiei privind constatarea și evaluarea cazurilor de dezinformare în conținuturile audiovizuale;
7. **Decizia nr. 369 din 10 noiembrie 2023** cu privire la actualizarea Listei serviciilor media audiovizuale libere la retransmisiune ale furnizorilor de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova;
8. **Decizia CA nr. 411 din 28 decembrie 2023** cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru anul 2024.

Activitatea de avizare a unor proiecte de hotărâri și legi

Întrucât „*Consiliul Audiovizualului este consultat cu privire la proiectele de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe*” (art. 74 alin. (3) din CSMA), în anul 2023, membrii CA au formulat observații și propuneri la proiecte de hotărâri și acte legislative cu impact în domeniul audiovizual prin adoptarea a 37 de decizii.

Lista completă a acestora se regăsește în Anexa 1.

Măsurarea cotelor de audiență

O preocupare majoră a CA în anul 2023 a constituit-o inițierea concursului pentru selectarea instituției specializate în măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață. Conform art. 30 din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul inițiază, o dată la 5 ani, concursul pentru selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență și aprobă regulamentul de organizare a concursului.

Pe 24 martie 2023, membri și reprezentanți ai aparatului Consiliului Audiovizualului au participat la discuțiile publice organizate în Parlamentul Republicii Moldova de Comisia de profil asupra eficientizării și reglementării instrumentelor și a metodologiilor de cercetare a pieței de televiziune. La eveniment, reprezentanții industriei au solicitat CA să atragă expertiză externă în procesul de elaborare a actelor aferente concursului și să desfășoare concursul conform standardelor și uzanțelor internaționale în domeniu.

Prin **Decizia nr. 86 din 31 martie 2023**, CA a dispus inițierea elaborării proiectului *Regulamentului privind organizarea concursului pentru selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență în perioada 2024-2029*.

Prin **Decizia nr. 92 din 07 aprilie 2023**, CA a dispus inițierea consultărilor publice asupra proiectului deciziei de aprobare a Regulamentului, iar pe 12 aprilie a organizat consultări publice online.

În cadrul ședinței CA din 9 mai, prin **Decizia nr. 142**, CA a supus dezbaterilor publice repetate proiectul deciziei pentru aprobarea Regulamentului, iar pe 23 mai a organizat dezbateri publice online repetate.

Prin **Decizia nr. 158 din 26 mai 2023**, Consiliul Audiovizualului a remis Ministerului Justiției pentru expertizare și Consiliului Concurenței pentru avizare proiectul deciziei pentru aprobarea *Regulamentului privind organizarea concursului pentru selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață în perioada 2024-2029*, și prin **Decizia nr. 205 din 14.07.2023** acesta a fost aprobat.

Concursul a fost inițiat prin **Decizia nr. 221 din 21.07.2023** *Cu privire la înaintarea candidaturilor membrilor Comisiei de concurs pentru inițierea și desfășurarea concursului privind selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață în perioada 2024-2029*.

Prin **Decizia nr. 256 din 18 august 2023** a fost constituită Comisia de concurs, formată din 9 membri, reprezentanți ai furnizorilor de servicii media audiovizuale care figurează pe primele 6 poziții după rezultatele de audiență pentru perioada trimestrului I al anului 2023 și, respectiv, din partea distribuitorilor de publicitate ce figurează pe primele 3 poziții după volumul de inventar achiziționat pentru perioada trimestrului I al anului 2023.

Pe 23 august, CA a convocat prima ședință a Comisiei, care a aprobat varianta finală a Caietului de sarcini. Pe 06 noiembrie, au fost expediate invitațiile la concurs instituțiilor de măsurare a cotelor de audiență, urmând ca ofertele pentru concurs să fie transmise de către participanți până pe 22 ianuarie 2024.

Putem afirma că piața audiovizualului din Republica Moldova nu a mai asistat până în momentul de față la o pregătire atât de meticuloasă a unei competiții de selectare a măsurătorului, o atenție sporită fiind acordată standardelor și cerințelor internaționale în domeniu. Atât elaborarea și definitivarea *Regulamentului*, cât și întocmirea *Caietului de sarcini* pentru companiile participante la concurs au fost realizate cu suportul expertei Helen Harrison din Marea Britanie, specialistă-cercetătoare în domeniul media și audit. Colaborarea cu experta internațională s-a dovedit a fi nu doar valoroasă, ci și indispensabilă în elaborarea unor documente care s-au aliniat așteptărilor companiilor internaționale participante. Astfel, CA a dat curs solicitărilor venite din partea industriei audiovizuale și a celei de publicitate, dând dovadă de deschidere și transparență.

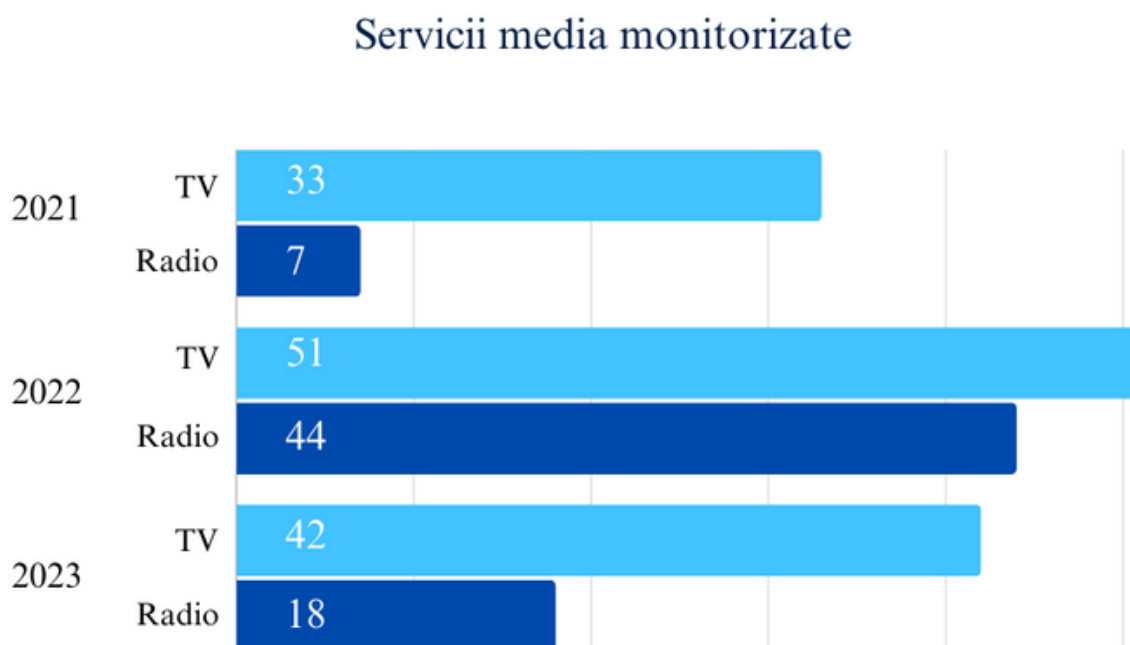
II. MONITORIZARE CONȚINUTURI

În conformitate cu prevederile art. 83 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale (CSMA):
„Consiliul Audiovizualului exercită controlul:

- din oficiu;
- la sesizarea unei autorități publice;
- ca urmare a petiției depuse de către o persoană fizică sau juridică”.

În anul 2023, Consiliul Audiovizualului a supus monitorizării conținutul a 42 de servicii media audiovizuale de televiziune și 18 servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră, în total fiind descifrate 13 222 ore 21 min. de emisie.

Lista serviciilor monitorizate poate fi consultată în Anexa 2.

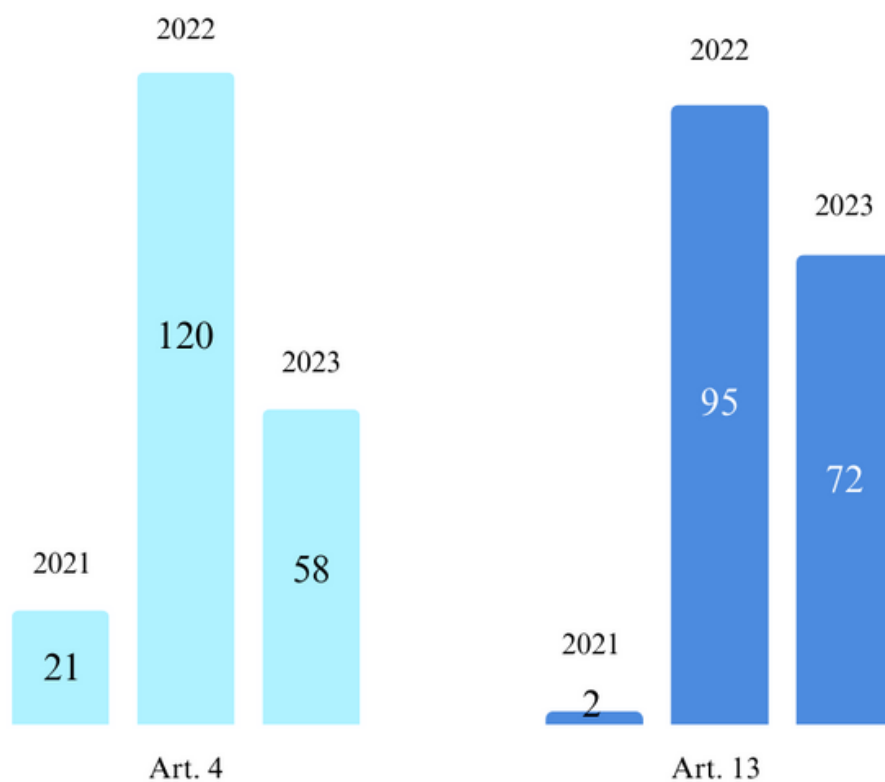
a) **Controalele inițiate din oficiu** au avut drept obiect:

- **Respectarea prevederilor art. 4 din CSMA (Programe audiovizuale locale)** – 25 de servicii media audiovizuale de televiziune: Exclusiv TV, Ren Moldova, Canal 2, Canal 3, Mega TV, Familia, Canal 5, Cinema 1, TV-Găgăuzia, PRO TV Chișinău, Prime, Publika TV, Zona M, TVC 21, Global 24, PEH TV, Cotidianul TV – CTV, Canal Regional, N4, Moldova 2, ITV, GN TV, Legal TV, Orizont TV, Zona M.

- **Respectarea prevederilor art. 13 din CSMA (Asigurarea informării corecte)** – 19 servicii media de televiziune: Ren Moldova, Tezaur TV, PEH TV, TV-Găgăuzia, TVC 21, Exclusiv TV, Orizont TV, Canal 5, ITV, Moldova 1, TV8, Cinema 1, Jurnal TV, TVR Moldova, PRO TV Chișinău, Vocea Basarabiei TV, R Live TV, Canal Regional, N4 și 2 servicii media de radiodifuziune sonoră: Radio Orhei FM și Radio Roks.

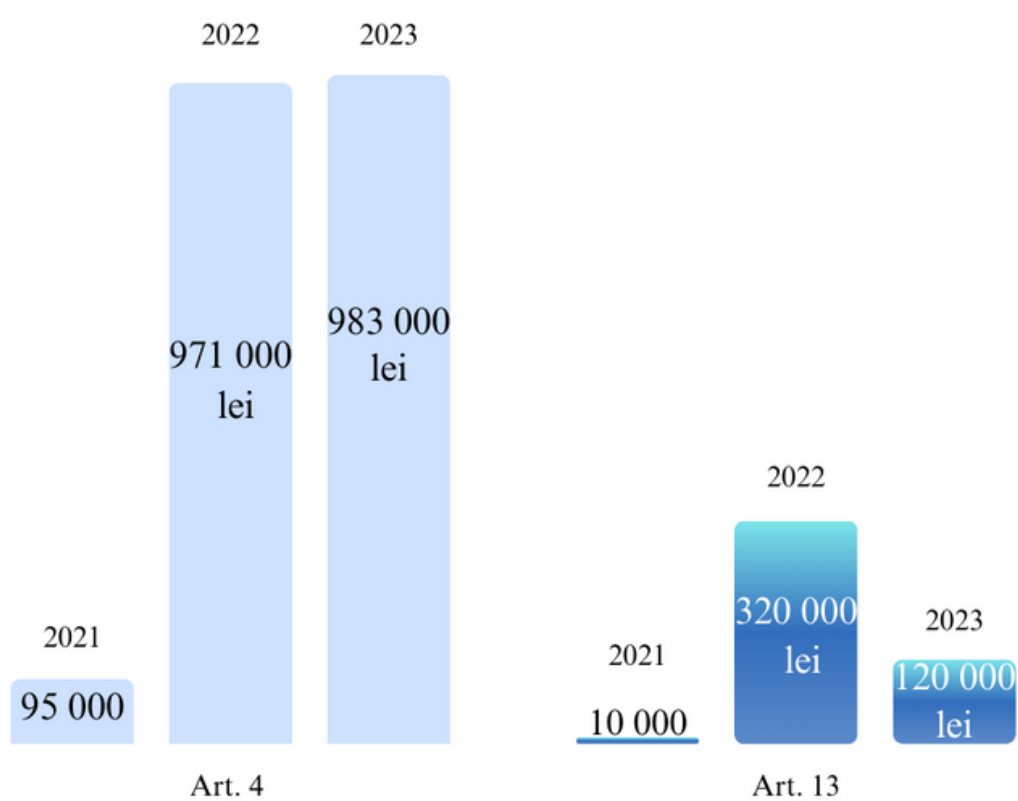
Programe locale și informarea corectă

Numărul sancțiunilor aplicate

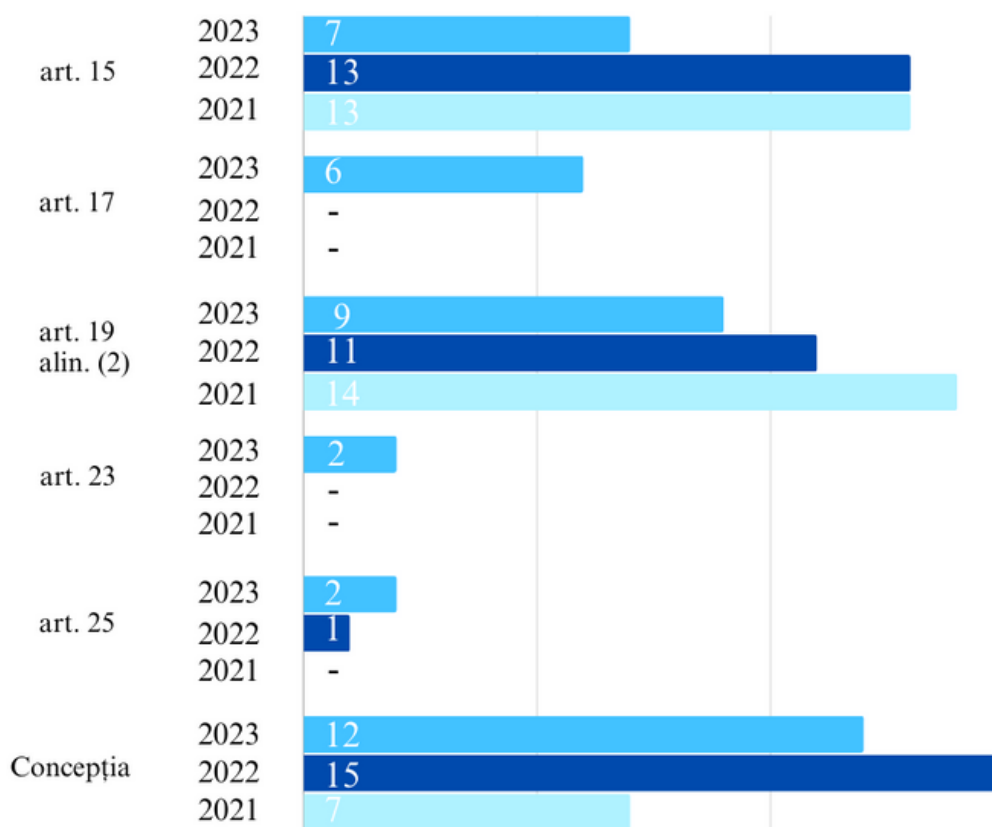
Programe locale și informarea corectă

Suma sancțiunilor aplicate

- **Respectarea prevederilor art. 15 din CSMA (Protecția minorilor)** – 7 servicii media audiovizuale de televiziune: TV 8, Moldova 1, PRO TV Chișinău, Jurnal TV, R Live, Albasat TV și Orizont TV.
- **Respectarea prevederilor art. 17 din CSMA (Protejarea spațiului audiovizual național)** – 1 serviciu media audiovizual de televiziune aflat sub jurisdicția Republicii Moldova: Tezaur TV și 5 servicii media audiovizuale de televiziune din Federația Rusă: Союз, РБК, Россия 1, Россия 24, Первый канал.
- **Respectarea prevederilor art. 19 alin. (2) din CSMA (Responsabilități culturale)** – 9 servicii media audiovizuale de televiziune: Mega TV, Familia, Exclusiv TV, Canal 5, R Live TV, Vocea Basarabiei TV, PEH TV, Cinema 1 și ITV.
- **Respectarea prevederilor art. 23 din CSMA (Protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe)** – 2 servicii media audiovizuale de televiziune: Cotidianul TV – CTV și Popas TV.
- **Respectarea prevederilor art. 24 alin. (2) din CSMA (Neprezentarea înregistrărilor)** – 2 servicii media audiovizuale de televiziune: Orizont TV și ART TV.
- **Respectarea prevederilor art. 25 alin. (4) lit. e) din CSMA (Utilizarea unui alt element de identificare decât cel indicat în dosar)** – 2 servicii media de televiziune: Exclusiv TV și Canal 3.
- **Respectarea prevederilor privind comunicările comerciale audiovizuale (art. 63 și 66 din CSMA)** – 15 servicii media audiovizual de televiziune: Ren Moldova, Moldova 1, Cinema 1, Prime, Pro TV Chișinău, Jurnal TV, TV8, N4, Canal 5, Canal 2, PEH TV, Exclusiv TV, ITV, TV-Găgăuzia și Orizont TV.
- **Respectarea Structurii serviciilor de programe (Concepția generală de programe)** – 12 servicii media audiovizuale de televiziune: Cinema 1, Exclusiv TV, Global 24, Orizont TV, TV9 (TV nouă), Familia, Vocea Basarabiei TV, Pro TV Chișinău, TV8, TV Elita, Moldova 1 și ITV.

Numărul serviciilor media monitorizate

-
- **Respectarea prevederilor privind publicitatea electorală (art. 90 alin. (9) din Codul electoral)** – 1 serviciu media audiovizual de televiziune: TV-Găgăuzia.
 - **Examinarea declarațiilor privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile locale din 05 noiembrie 2023** (Deciziile CA nr. 268 din 29 august 2023 și nr. 269 din 08 septembrie 2023).
 - **Monitorizarea alegerilor și reflectarea lor în mass-media (art. 89 și 90 din Codul electoral și art. 13 din CSMA)** - 25 servicii media de televiziune: ATV, Agro TV Moldova, Jurnal TV, ITV, Moldova 1, ALBASAT, Orizont TV, TV Elita, Drochia TV, Exclusiv TV, Media TV, TVR Moldova, PRO TV Chișinău, Cinema 1, Vocea Basarabiei TV, TV8, R Live TV, TVC 21, Găgăuzia TV, Canal Regional, BAS TV, N4, ONE TV (LEGAL TV), STAR TV (GN TV) și ART-TV și 17 servicii media de radiodifuziune sonoră: Radio Orhei FM, Aquarelle FM, Radio Chișinău, Jurnal FM, Radio Moldova, Radio Moldova Tineret, Bugeac FM, Radio Plai, Radio Media, HIT FM, Radio Relax, Radio Roks, BIZIM DALGAMIZ, Vocea Basarabiei, GRT FM, BAS FM și Radio Noroc.
 - **Examinarea cererilor de modificare a declarațiilor privind reflectarea alegerilor locale generale** – 6 servicii media audiovizuale de televiziune: Moldova 1, TV8, One TV, Star TV, Orizont TV, ITV și 2 servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră: Radio Moldova, Radio Orhei FM.
- Pentru detalii, vedeți Anexa 3.*

b) Controale în baza sesizărilor/petițiilor:

Pe parcursul anului, în cadrul ședințelor publice, au fost examinate 36 de sesizări/petiții și supuse monitorizării 11 servicii media audiovizuale de televiziune: Moldova 1, Jurnal TV, Prime, Canal3, Primul în Moldova, TVR Moldova, TV8, ITV, Vocea Basarabiei, PRO TV Chișinău și ATV și 3 servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră: Radio Orhei FM, Retro FM și Bugeac FM.

În total fiind descifrate **41 ore 40 min. de emisie.**

Controalele au avut drept obiect:

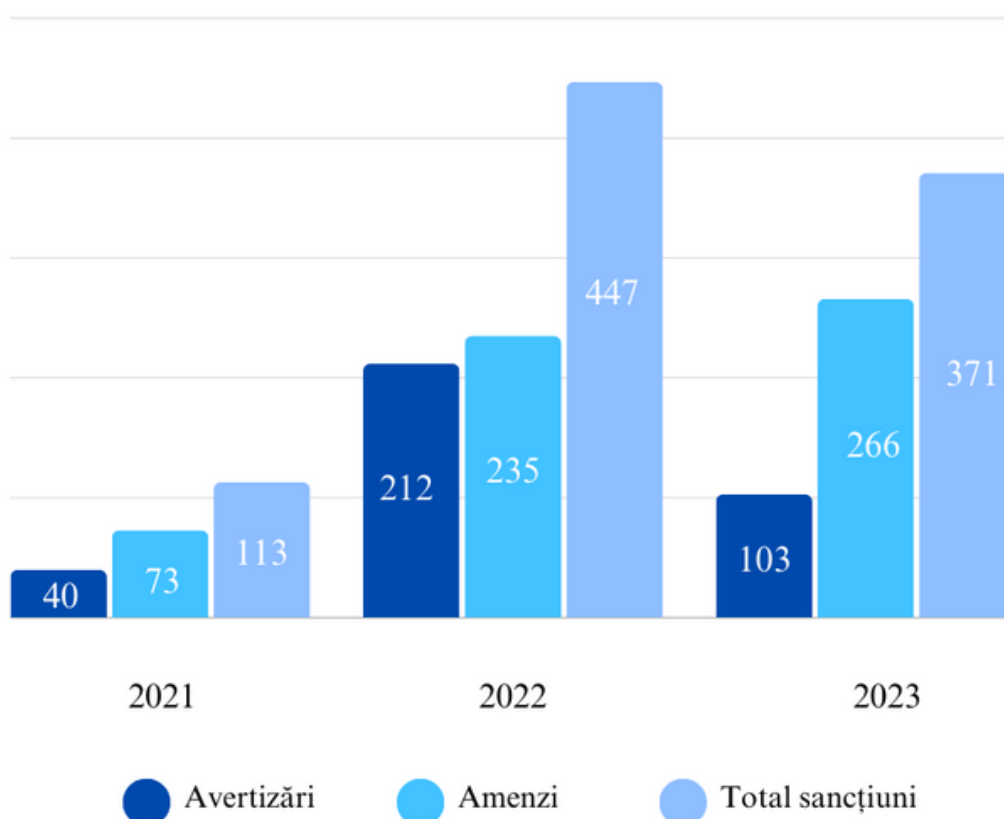
- **Respectarea prevederilor art. 13 din CSMA (Asigurarea informării corecte)** – 7 servicii media audiovizuale de televiziune: Prime, TV8, TVR Moldova, Moldova-1, Primul în Moldova, Jurnal TV, PRO TV Chișinău și 1 serviciu media audiovizual de radiodifuziune sonoră: Radio Orhei FM.
- **Respectarea prevederilor art. 15 privind protecția minorilor** – 3 servicii media audiovizuale de televiziune: Prime, ITV și PRO TV Chișinău.
- **Respectarea prevederilor art. 17 din CSMA (Protejarea spațiului audiovizual național)** – 1 serviciu media audiovizual de televiziune: Jurnal TV și 1 serviciu media audiovizual de radiodifuziune sonoră: Retro FM.
- **Respectarea prevederilor art. 19 alin. (2) și (3) din CSMA (Responsabilități culturale)** – 2 servicii media audiovizuale de televiziune: ITV și Canal 3;
- **Respectarea prevederilor art. 11 (Drepturile și libertățile fundamentale)** – 1 serviciu media audiovizual de televiziune: Jurnal TV.
- **Respectarea prevederilor art. 63 din CSMA (Comunicări comerciale audiovizuale)** – 2 servicii media audiovizual de televiziune: Primul în Moldova și Vocea Basarabiei TV.

- **Respectarea prevederilor legislației electorale și audiovizuale – art. 89-90 din Codul electoral și art. 13 din CSMA** – 3 servicii media audiovizuale de televiziune: Jurnal TV, Pro TV Chișinău, ATV, și 1 serviciu media audiovizual de radiodifuziune sonoră: Bugeac FM.

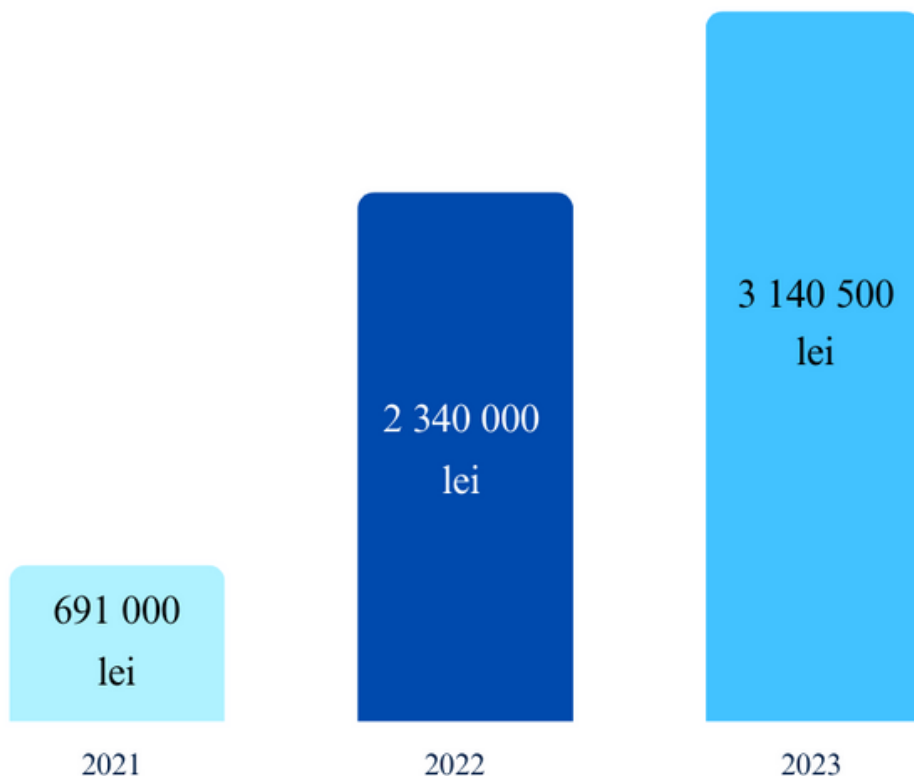
Pentru detalii, vedeți Anexa 4.

Lista completă a petițiilor venite în adresa CA care au avut ca obiect sesizări referitoare la activitatea unor servicii media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră poate fi consultată în Anexa 5.

Numărul total de sancțiuni

Suma amenzilor aplicate

Monitorizarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 05 și 19 noiembrie (turul II) 2023

Odată cu demararea perioadei electorale, Consiliul Audiovizualului a aprobat modelul Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor și modelul de Raport referitor la respectarea *Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor*.

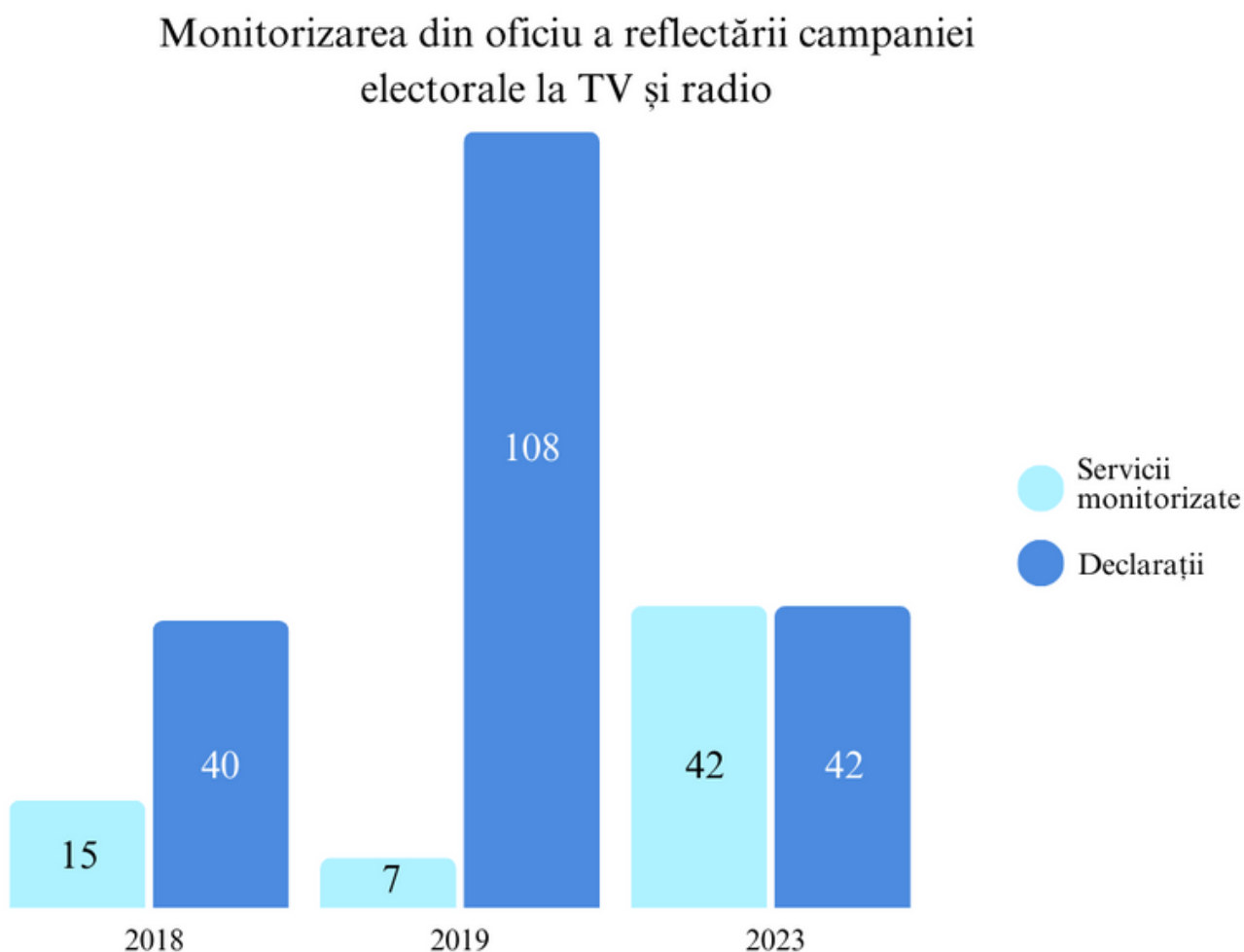
În Declarație, furnizorii de servicii media urmau să includă cel puțin 3 tipuri de programe cu caracter electoral, din cele 5 prevăzute de noul Cod electoral al Republicii Moldova: programe de știri și actualități; emisiuni de informare electorală; emisiuni de promovare electorală; dezbateri electorale; programe de publicitate electorală. De asemenea, în Declarație, furnizorii urmau să indice angajamentul de a asigura egalitatea strictă sau proporțională în dezbateri, conform prevederilor art. 90 alin. (6) din Codul electoral.

Prin Decizia nr. 269 din 08 septembrie 2023, CA a aprobat *44 de Declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023* ale furnizorilor de servicii media – 27 pentru posturile TV și 17 pentru posturile Radio; a luat act de 63 de notificări (28 TV și 35 Radio) privind neparticiparea la reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, iar 3 servicii media audiovizuale (2 radio și 1 TV) nu au avut dreptul să reflecte alegerile.

Totodată, pentru neprezentarea declarațiilor, CA a sancționat cu avertizări publice 11 servicii media audiovizuale (TV – 8, Radio – 3).

Pe parcursul perioadei electorale, ca urmare a solicitării din partea furnizorilor, CA a aprobat notificările privind neparticiparea la reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023 a 4 servicii media de televiziune (Premiera TV, Next TV, One TV și Star TV).

Membrii CA, prin deciziile nr. 278 din 08 septembrie 2023 și nr. 305 din 29 septembrie 2023, au dispus inițierea controalelor privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului¹.

**În 2019 este indicat numărul total al declarațiilor, inclusiv a serviciilor media care nu au reflectat campania electorală.*

¹ A fost monitorizat principalul buletin de știri al zilei din orele de maximă audiență de seară pentru 25 de servicii media audiovizuale de televiziune: „ATV”, „Agro TV Moldova”, „Jurnal TV”, „ITV”, „Moldova 1”, „ALBASAT”, „Orizont TV”, „TV Elita”, „Drochia TV”, „Exclusiv TV”, „Media TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Cinema 1”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional”, „BAS TV”, „N4”, „ONE TV” („LEGAL TV”), „STAR TV” („GN TV”) și „ART-TV” și în intervalul orar indicat în declarații pentru 17 servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră: „Radio Orhei FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Chișinău”, „Jurnal FM”, „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Bugeac FM”, „Radio Plai”, „Radio Media”, „HIT FM”, „Radio Relax”, „Radio Roks”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Vocea Basarabiei”, „GRT FM”, „BAS FM” și „Radio Noroc”.

În contextul adoptării Deciziei nr. 335 din 20 octombrie 2023, membrii Consiliului Audiovizualului au dispus inițierea controlului cu privire la respectarea prevederilor art. 13 din CSMA, în cadrul principalului program de știri în orele de maximă audiență de seară și/sau emisiuni de informare electorală, precum și ale art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022, de către serviciile media audiovizuale de televiziune incluse în lista „must carry” și de către furnizorii de servicii media de televiziune naționale generaliste sau de știri care au declarat că vor reflecta alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, începând cu 23 octombrie 2023. Controlul, inclusiv turul II de scrutin, a cuprins 15 servicii media audiovizuale de televiziune².

Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30.10.2023, pe perioada stării de urgență, au fost suspendate licențele de emisie pentru 2 servicii media audiovizuale de televiziune din lista sus-menționată: „ORIZONT TV” și „ITV”, respectiv, monitorizarea lor în perioada 30 octombrie – 19 noiembrie 2023 nu a fost posibilă.

În perioada de monitorizare, timp de 6 săptămâni (perioadele: 11-17.09.2023, 18-24.09.2023, 25.09- 01.10.2023, 02-08.10.2023, 09-15.10.2023, 16-22.10.2023), dispuse prin Deciziile nr. 278 și 305, pentru prima dată, CA a monitorizat toate serviciile media audiovizuale care au declarat că vor reflecta campania electorală, 42 la număr – 25 servicii media audiovizuale de televiziune și 17 servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră; iar timp de 4 săptămâni (23-29.10.2023, 30.10-03.11.2023, 06-12.11.2023 și 13-19.11.2023), dispuse prin Decizia nr. 335 din 20 octombrie 2023, CA a monitorizat 13 servicii media audiovizuale de televiziune.

Au fost supuse controlului și zilele tăcerii: 04-05 noiembrie 2023 și 18-19 noiembrie 2023, când agitația electorală este interzisă.

Rapoartele de monitorizare, ce cuprind 5556 de ore de emisie, au fost prezentate în ședințe publice și aprobate de CA prin 12 decizii. În conformitate cu art. 90 alin. (16) din Codul electoral, toate rapoartele au fost publicate în termen pe pagina web oficială a Consiliului în cadrul unei secții speciale dedicată alegerilor și expediate Comisiei Electorale Centrale.

În ședința din 01 decembrie 2023, prin Decizia nr. 390, CA a aprobat *Raportul de bilanț cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 de către furnizorii de servicii media audiovizuale ale căror declarații au fost aprobate de Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova și de către serviciile media audiovizuale incluse în lista „must carry” și furnizorii de servicii media de televiziune naționale generaliste sau de știri care au declarat că vor reflecta alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023.*

² „Moldova 1”, „ORIZONT TV”, „Cinema 1”, „Jurnal TV”, „ITV”, „Exclusiv TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional” și „N4”.

CA a efectuat controale în context electoral și în baza petițiilor recepționate – 12 petiții, în care au fost vizate patru servicii media audiovizuale. O parte din acestea au fost conexe la procedura administrativă inițiată din oficiu.

Un aspect suspus monitorizării a ținut de dezbaterile electorale organizate de serviciile media audiovizuale „Moldova-1” și „Radio Moldova” la data de 29 octombrie 2023 ale furnizorului public IP Compania „Teleradio Moldova”, la care a fost invitată concurenta Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, Diana Caraman (Decizia nr. 361 din 10 noiembrie 2023).

Un alt control, dispus prin Decizia nr. 335 din 13.10.2023, a constatat că serviciile media audiovizuale „Canal 2”, „Canal 3”, „Canal 5”, „Prime”, „Publika TV” și „Mega TV”, în perioada 10-12 octombrie 2023, au reflectat subiecte cu conținut electoral și încadrate în rubrica „Alegeri locale generale 2023”, în pofida faptului că au informat Consiliul despre neparticiparea în reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023. Prin Decizia nr. 328 din 20.10.2023, CA le-a sancționat cu amenzi a câte 12 000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

În total, în campania electorală, pentru încălcările atestate, au fost aplicate amenzi de 474 000 lei, inclusiv în baza petițiilor și a sesizărilor.

Pentru detalii, vedeți Anexa 6.

În condițiile unei legislații electorale noi, modul în care Consiliul Audiovizualului a gestionat controlul serviciilor media audiovizuale care s-au angajat să reflecte campania electorală la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023 a fost menționat atât de organizații internaționale care au monitorizat alegerile, cât și de societatea civilă.

Misiunea Internațională de Observare a Alegerilor ENEMO pentru Alegerile Locale din 2023 din Moldova, în Declarația Constatărilor și Concluziilor Preliminare pentru al doilea tur de scrutin, a subliniat următoarele: „*Consiliul Audiovizualului a continuat să funcționeze cu eficiență, transparență și promptitudine în timpul celui de-al doilea tur de scrutin, asigurând o supraveghere robustă în monitorizarea activităților mass-media*”.

În Rezoluția Forumului Mass-Media 2023 al Consiliului de Presă se spune: „*Consiliul Audiovizualului a continuat activitatea de implementare reală a legislației, inclusiv a celei electorale, monitorizând eficient reflectarea alegerilor de către toți furnizorii de servicii media și, pentru prima dată, nu a atras critici dure din partea misiunilor naționale și internaționale de observare a alegerilor*”.

Și Raportul Indicele privind Situația Presei din Republica Moldova pentru anul 2023 al Centrului pentru Jurnalism Independent face referire la comportamentul Consiliului Audiovizualului în campania electorală.

Control privind nivelul tăriei sonore

Consiliul Audiovizualului este în continuare preocupat de uniformizarea volumului sunetului în programele de televiziune, astfel încât să fie eliminat disconfortul creat telespectatorilor, resimțit în special la difuzarea publicității.

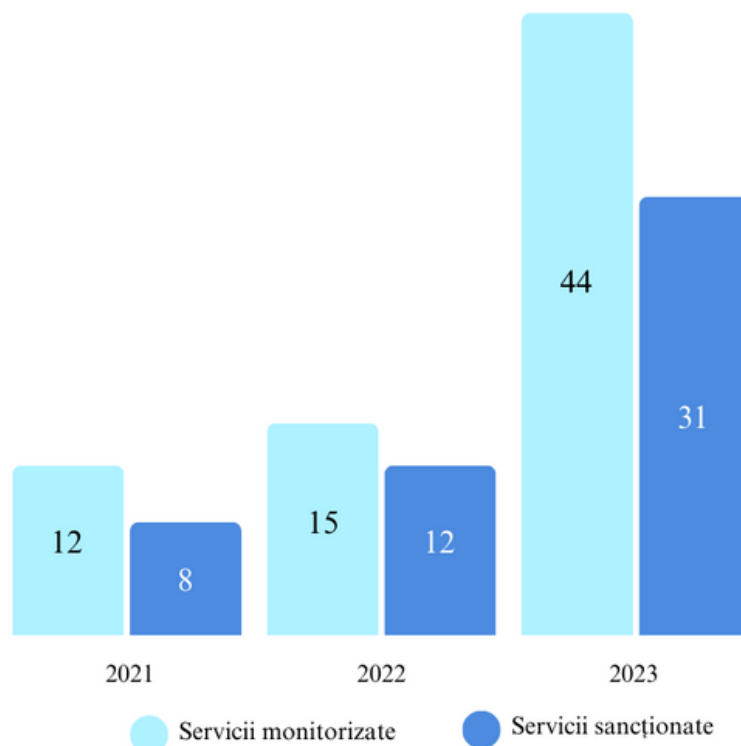
În acest sens, CA a elaborat un standard pentru nivelul tăriei sunetului, prin care să se asigure o uniformizare a volumului acestuia în programele de televiziune, prin punerea în aplicare a Recomandării European Broadcasting Union (EBU) 128-2014. Astfel, în 2019, prin adoptarea unei decizii, EBU a stabilit că nivelul tăriei sonore a programului trebuie normalizat la un nivel țintă de -23 LUFS. Deviația permisă de la nivelul țintă va trebui, în general, să nu depășească ± 0.5 LU (loudness unit), iar pentru deviația permisă de la nivelul-țintă în serviciile de programe difuzate în direct este de ± 1 LU.

Consiliul Audiovizualului stochează pe serverele sale fișierele video ale serviciilor media audiovizuale de televiziune aflate în jurisdicția Republicii Moldova, iar fluxul de date IPTV este preluat de la distribuitorul de servicii media „Moldtelecom” SA. Perioadele de monitorizare constituie 3 ore de semnal în 3 zile neconsecutive, una dintre acestea fiind o zi de weekend. Înregistrările preluate se încarcă în programul „Adobe Premiere Pro”, unde toate programele audiovizuale și comunicările comerciale sunt segmentate. Fișierul deja segmentat se încarcă în programul „Pro Tools”, unde, prin intermediul softului de măsurare a nivelului tăriei sonore de tip plugin „WLM Plus Loudness Meter”, se măsoară nivelul tăriei sonore al fiecărui program audiovizual, precum și a fiecărei comunicări comerciale în parte. Rezultatele obținute sunt înscrise în raportul de monitorizare a serviciilor media audiovizuale.

În anul 2023, CA a monitorizat 44 de servicii media audiovizuale de televiziune³ la capitoulul respectării nivelului tăriei sonore între programe audiovizuale și comunicări comerciale audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (6) din CSMA, potrivit cărora: *„Furnizorii de servicii media au obligația de a uniformiza nivelul sunetului al programelor audiovizuale cu cel utilizat în cazul difuzării comunicărilor comerciale audiovizuale”*.

³ Monitorizări pe tăria sonoră: „CANAL 2”, „CANAL 3”, „Canal 5”, „Cinema 1”, „SOR-TV”, „ALBASAT”, „BAS TV”, „10 TV”, „AXIAL TV”, „Canal Regional”, „Cotidianul TV – CTV”, „Mega TV”, „TV-DROCHIA”, „FAMILIA”, „ITV”, „N4”, „Noroc TV”, „NTS”, „Orhei TV”, „PEH TV”, „N4” „Privesc.Eu TV”, „R Live TV”, „REN MOLDOVA”, „Studio-L”, „Exclusiv TV”, „TV6”, „TVC 21” și „Vocea Basarabiei TV” (Decizia nr. 320 din 21 octombrie 2022); „Moldova-1”, „Moldova-2”, „Jurnal TV” și „Publika TV” (Decizia nr. 190 din 23 iunie 2023); „Gurinel TV”, „Prime”, „Tezaur TV”, „TV8”, „TV9 (TV Nouă)”, „TVR Moldova” (Decizia nr. 323 din 13 octombrie 2023) și „Agro TV Moldova”, „One TV”, „Star TV”, „TV-Găgăuzia”, „POPAS TV”, „ART-TV” (Decizia nr. 378 din 17 noiembrie 2023).

Monitorizarea nivelului sunetului

Disconfortul creat telespectatorilor de lipsa uniformității de tărie sonoră în interiorul programelor, între programe și resimțite, în special, la difuzarea comunicărilor comerciale, a fost sancționat de CA prin aplicarea a 31 de amenzi serviciile media audiovizuale de televiziune: „One TV”, „TV-Găgăuzia”, „TVC 21”, „Cotidianul TV – CTV”, „TV-DROCHIA”, „NTS”, „Studio-L”, „TV8”, „ART-TV”, „10 TV, ITV”, „N4”, „REN MOLDOVA”, „TV6”, „Moldova-2”, „TVR Moldova”, „R Live TV”, „TV Moldova-1”, „Prime”, „Star TV”, „SOR-TV”, „ALBASAT”, „BAS TV”, „AXIAL TV”, „Canal Regional”, „Orhei TV”, „PEH TV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Tezaur TV”, „Agro TV Moldova”.

Suma totală a amenzilor privind tăria sonoră însumează 208 500 lei.

CA a făcut eforturi pentru a susține furnizorii de servicii media să identifice soluții pentru remedierea problemelor generate de lipsa de uniformitate a volumului sonor din programele audiovizuale, oferind asistență pe partea tehnică. Astfel, la solicitarea „GURINEL MEDIA” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Gurinel TV”, angajații CA au oferit consultanță cu privire la uniformizarea sunetului în conformitate cu standardele prevăzute în recomandările EBU R-128 din 2014. Accent s-a pus pe aspectele tehnice: descriptorii Tăria Sonoră a Programului, Gama Tăriei Sonore și Nivelul Precis al Vârfului Maxim să fie folosiți pentru caracterizarea unui semnal audio. De asemenea, a fost clarificată întrebarea referitor la indicatorii nivelului tăriei sonore pe termen scurt, pe termen mediu și integrat.

Ulterior, ca urmare a monitorizării nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale, s-a atestat că „Gurinel TV” a respectat prevederile art. 63 alin. (6) din CSMA.

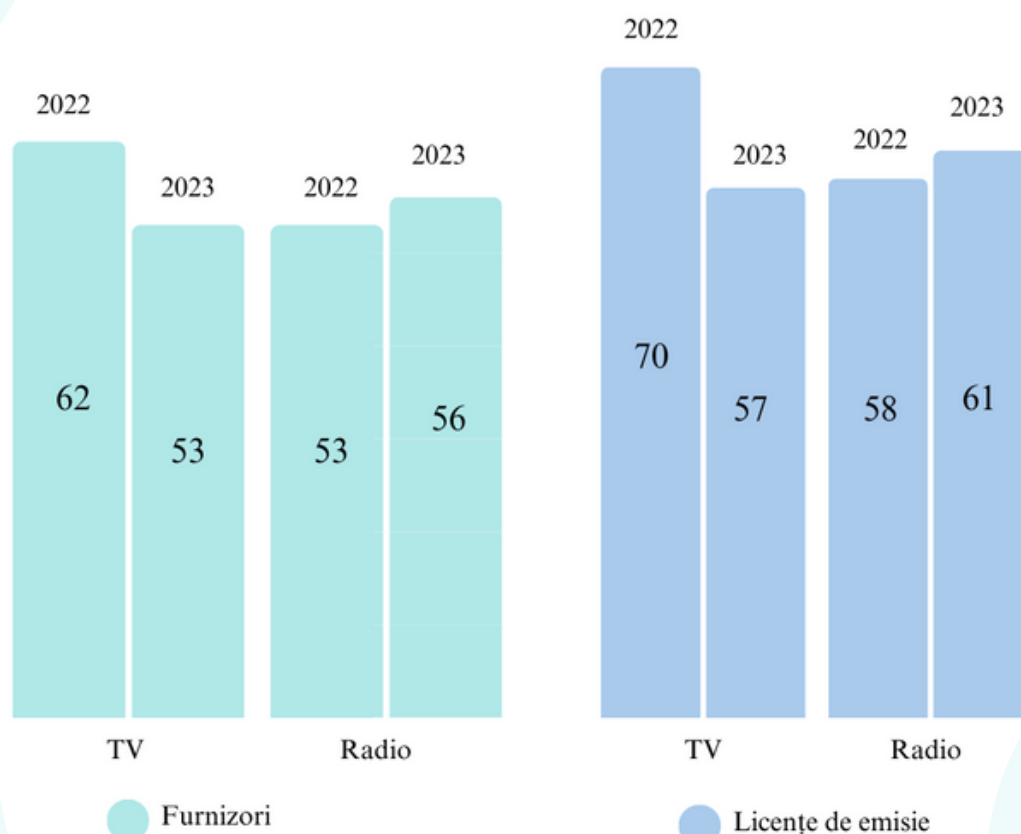
Pentru detalii privind sancțiunile aplicate, vedeți Anexa 6.

III. LICENȚIERE FURNIZORI

Eliberarea/extinderea/reperfectarea licențelor de emisie

La data de 31 decembrie 2023, în domeniul serviciilor media audiovizuale din Republica Moldova activau 53 de furnizori de servicii de televiziune, deținători a 57 de licențe de emisie, și 56 de furnizori de servicii de radiodifuziune sonoră, deținători a 61 de licențe de emisie.

Numărul furnizorilor de servicii media și al licențelor

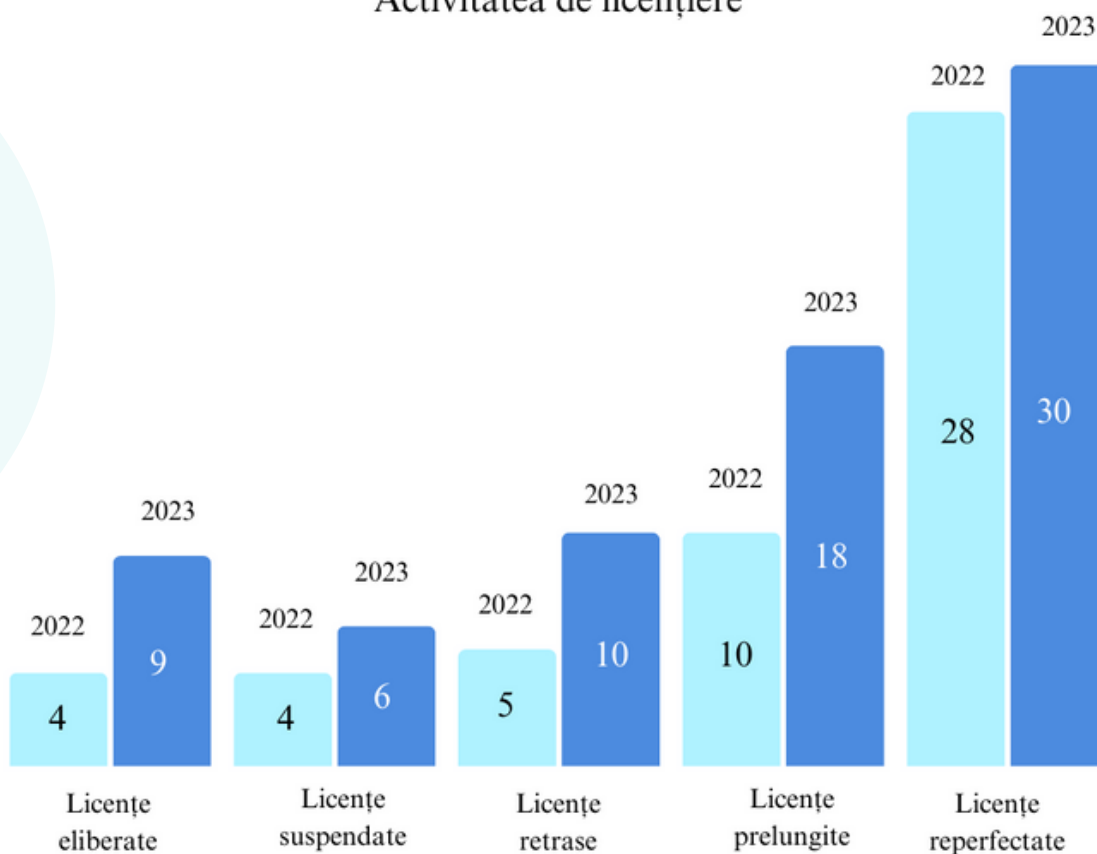
În perioada de raportare remarcăm că numărul serviciilor de radiodifuziune sonoră l-a depășit pe cel al serviciilor de televiziune, ultima categorie înregistrând o diminuare de 13 servicii, în timp ce numărul serviciilor de radiodifuziune sonoră a crescut cu 3. Fenomenul se datorează, în special, adaptării pieței serviciilor media audiovizuale la realitățile economice, întreținerea unui serviciu de televiziune necesitând eforturi financiare, umane și tehnice considerabile, în condițiile unei piețe a publicității (sursa de bază de finanțare a activității unui serviciu media audiovizual) insuficiente pentru întreținerea numărului existent de servicii TV. În anumite cazuri, renunțarea la licențele de emisie în domeniul serviciilor de televiziune s-a datorat eforturilor CA de aplicare consecventă a legii, inclusiv în ce privește serviciile media audiovizuale care, în contradicție cu prevederile CSMA, au admis întreruperi nemotivate ale activității pentru perioade îndelungate de timp. Se constată că diminuarea consemnată nu a adus prejudicii diversității în spațiul audiovizual național, specificul activității serviciilor de televiziune care și-au încetat existența nefiind de natură să stimuleze dezvoltarea domeniului audiovizual, fapt confirmat și de deficiențele constatate și sancționate de CA în perioada de activitate a acestora.

În anul 2023, în temeiul autosesizării membrilor CA sau al petițiilor recepționate, au fost realizate 21 de acțiuni de control privind respectarea condițiilor licențelor de emisie. În contextul atenției sporite acordate la nivel național problemei beneficiarilor finali (efectivi), inclusiv prin prisma eforturilor Republicii Moldova de aderare la UE, CA a depus eforturi în vederea asigurării respectării regimului juridic al proprietății furnizorilor de servicii media audiovizuale. Astfel, comparativ cu anul 2022, a fost înregistrată o dinamică pozitivă la capitolul responsabilizării furnizorilor de servicii media audiovizuale privind respectarea prevederilor CSMA referitoare la regimul juridic al proprietății, pe parcursul perioadei de raportare fiind recepționate și examinate 7 cereri de solicitare a acordului în vederea modificării asociațiilor (față de 3 cereri în 2022). În același timp, problema efectuării schimbărilor asociațiilor fără acordul CA a rămas una de actualitate, în urma controalelor fiind depistate 6 cazuri de modificări realizate cu încălcarea prevederilor CSMA, CA aplicând amenzi furnizorilor pentru nerespectarea art. 25 alin. (5) din Cod.

În vederea valorificării resurselor limitate ale statului în domeniul comunicațiilor electronice, în perioada de referință au fost organizate 3 concursuri de atribuire a sloturilor din multiplexul național și unul pentru cele regionale, precum și două concursuri de atribuire a frecvențelor radio. În urma concursurilor a fost acordat dreptul de utilizare pentru 7 sloturi din multiplexul național, 9 sloturi din multiplexele regionale și 36 de frecvențe radio. Este de remarcat interesul scăzut al furnizorilor pentru concursurile anunțate în vederea atribuirii sloturilor din multiplexele regionale, fapt care nu a permis lansarea acestora în anul 2023, una dintre cauze fiind caracterul oneros al serviciilor prestate de gestionarul multiplexelor regionale, în contrast cu multiplexul național, ale cărui cheltuieli de întreținere sunt suportate din bugetul de stat, furnizorii de servicii media beneficiind de gratuitate în utilizarea acestuia.

În perioada de raportare, alte autorități au luat decizii în privința anumitor deținători de licențe de emisie, cu aplicarea altor mecanisme decât cele prevăzute de CSMA. Astfel, prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023, pe perioada stării de urgență, au fost suspendate 6 licențe de emisie, iar la data de 27.12.2023, potrivit Procesului-verbal nr. 2 al ședinței Consiliului pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională, valabilitatea licențelor de emisie deținute de 6 furnizori de servicii media audiovizuale a fost temporar sistată (Dispozițiile CSE nr. 54 din 16.12.2022 și nr. 91 din 30.10.2023), conform prevederilor art. 131 alin. (3) al Legii nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, pentru perioada necesară obținerii aprobării informațiilor prevăzute la art. 7 alin. (2) al actului legislativ menționat.

Activitatea de licențiere

Licențe de emisie eliberate

CA a eliberat **9 licențe de emisie**, dintre care 2 pentru servicii media audiovizuale de televiziune („Jurnal TV”, „TV8”), și 7 pentru servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră („Smile FM”, „Radio ONE”, „Liubimoe Radio”, „GIRLS POWER FM”, „Radio JFM”, „Ai noștri”, „BAS FM”).

1. Prin **Decizia nr. 157 din 26.05.2023** a fost eliberată licența de emisie pentru serviciul de televiziune „Jurnal TV”, al cărui serviciu de programe urmează să fie difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară și prin intermediul paginilor web: www.jurnal.md, www.jurnaltv.md și www.jurnalfm.md, format – Generalist.
2. Prin **Decizia nr. 401 din 02.12.2023** a fost eliberată licența de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „TV8”, al cărui serviciu de programe urmează să fie difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară și prin intermediul paginii web www.tv8.md, format – Generalist.
3. Prin **Decizia nr. 111 din 25.04.2023** a fost eliberată licența de emisie pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „Smile FM”.
4. Prin **Decizia nr. 318 din 13.10.2023** au fost eliberate licențe de emisie pentru serviciile de radiodifuziune sonoră: „Radio ONE”, al cărui serviciu de programe urmează să fie difuzat prin intermediul paginii web: www.radio1.md; și „Liubimoe Radio”, al cărui serviciu de programe urmează să fie difuzat prin intermediul paginii web: www.ruradio.md.
5. Prin **Decizia nr. 407 din 21.12.2023** au fost eliberate licențe de emisie pentru serviciile de radiodifuziune sonoră: „GIRLS POWER FM”, „Radio JFM”, radio „Ai noștri”, „Bas FM”.

Licențe de emisie reperfectate

Consiliul Audiovizualului a reperfectat **30 de licențe de emisie** pentru serviciile media audiovizuale: „Orizont TV”, „Cinema 1” (2 reperfectări), „Global 24” (2 reperfectări), „Canal 5”, „Vocea Basarabiei TV”, „ITV” (2 reperfectări), „Star TV” (denumirea anterioară „Legal TV”), „One TV” (denumirea anterioară „GN TV”), „Moldova 1”, „TV8”, „TV-Găgăuzia”, „7TV” (denumirea anterioară „PEH TV”), „Radio Rekord”, „Radio Moldova Tineret”, „Radio ONE”, „Jurnal FM”, „Cultura Divină”, „Vocea Speranței”, „Love Radio”, „Dance FM” (2 reperfectări, denumirea anterioară „Ruskii Hit”), „Hit FM”, „Radio Moldova”, „Radio Roks” (2 reperfectări, denumirea anterioară „Radio Alla”), „Focul din Vatră”, „Radio Plai”.

Licențe de emisie prelungite

Consiliul Audiovizualului a prelungit **18 licențe de emisie** pentru serviciile media audiovizuale: „TVR Moldova”, „Moldova 1”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „ATV”, „NTS”, „Art-TV”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV ELITA”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Radio Roks”, „Pro 100 Radio”, „Love Radio”, „Retro FM”, „GRT FM”, „Noroc”, „Vocea Basarabiei”, „Studentus”, „Publika FM”.

Pentru detalii privind licențele de emisie reperfectate și prelungite, vedeți Anexa 7.

Cereri de acordare a licențelor de emisie respinse

CA a respins **4 cereri de acordare a licenței de emisie** pentru serviciile media audiovizuale: „Cinema 2”, „Familia” (2 cereri) și „Like TV”.

1. Prin **Decizia nr. 276 din 08.09.2023** a fost respinsă Cererea f/nr. din 21.07.2023 a furnizorului de servicii media „A. Video-Content” SRL de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul de televiziune „Cinema 2”.
2. Prin **Decizia nr. 320 din 13.10.2023** a fost respinsă Cererea f/nr. din 04.09.2023 a „REAL RADIO” SRL de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul de televiziune „Familia”.
3. Prin **Decizia nr. 399 din 08.12.2023** a fost respinsă Cererea f/nr. din 30.10.2023 a „MEDIA DISCOVERY” SRL de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Like TV”.
4. Prin **Decizia nr. 400 din 08.12.2023** a fost respinsă Cererea f/nr. din 17.10.2023 a „REAL RADIO” SRL de eliberare a licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Familia”.

Cereri de prelungire a licențelor de emisie respinse

CA a respins **7 cereri de prelungire a licențelor de emisie** pentru serviciile media audiovizuale: „Orhei TV”, „Jurnal TV”, „Russkoe Liubimoe”, „Radio ONE”, „Familia”, „Primul în Moldova”, „TV8”.

1. Prin **Decizia nr. 64 din 03.03.2023** a fost respinsă Cererea „Media Resurse” SRL f/nr. din 15.02.2023 de prelungire a valabilității licenței de emisie seria AC nr. 000068 din 21.05.2010 (reperfectată la 21.05.2017) pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Orhei TV”;
2. Prin **Decizia nr. 125 din 12.05.2023** a fost respinsă Cererea nr. 080-R/23-E din 28.04.2023 de prelungire a valabilității licenței de emisie a furnizorului de servicii media „REFORMA ART” SRL;

3. Prin **Decizia nr. 274 din 08.09.2023** a fost respinsă Cererea de prelungire a Licenței de emisie seria A MMI nr. 002144 din 13.10.2016 a furnizorului de servicii media „NG PRODUCTION” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Russkoe Liubimoe”; și Cererea de prelungire a Licenței de emisie seria AC nr. 000721 din 13.10.2016 a furnizorului de servicii media „NG PRODUCTION” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio ONE”.
4. Prin **Decizia nr. 262 din 25.08.2023** a fost respinsă Cererea de prelungire a Licenței de emisie seria AC nr. 000788 din 13.10.2016, eliberată furnizorului de servicii media „REAL RADIO” SRL pentru serviciul de televiziune „FAMILIA”;
5. Prin **Decizia nr. 319 din 13.10.2023** a fost respinsă Cererea de prelungire a Licenței de emisie seria A MMI nr. 002104 din 23.12.2016 a furnizorului de servicii media SC „TELESISTEM TV” SRL pentru serviciul de televiziune „Primul în Moldova”.
6. Prin **Decizia nr. 376 din 17.11.2023** a fost respinsă Cererea f/nr. din 02.11.2023 a furnizorului de servicii media AO „MEDIA ALTERNATIVĂ”

Licențe de emisie retrase

Consiliul Audiovizualului, la solicitarea furnizorilor de servicii media audiovizuale, a retras **10 licențe de emisie** pentru serviciile media audiovizuale: „ATV COGUK”, „10 TV”, „BTV”, „REN Moldova”, „Radio Dor”, „NTV Moldova”, „Next TV”, „Premiera TV”, „RTR Moldova”, „BRAVO TV”.

1. Prin **Decizia nr. 99 din 07.04.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria A MMI nr. 002171 din 14.05.2021, eliberată „RTV-MEDIA-CENTER” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „ATV COGUK”.
2. Prin **Decizia nr 121 din 28.04.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria A MMI nr. 002107 din 07.12.2019, eliberată „Teleproiect” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „REN Moldova”.
3. Prin **Decizia nr. 152 din 19.05.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria A MMI nr. 003405 din 17.05.2022, eliberată Instituției private PP „Timpul de dimineață” pentru serviciul media audiovizual de televiziune „10 TV”.
4. Prin **Decizia nr. 193 din 30.06.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria AA nr. 082551 din 13.10.2009, eliberată „UNIVERS-PRIM” SRL pentru serviciul media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Dor”.
5. Prin **Decizia nr. 277 din 08.09.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria AC nr. 000749 din 07.11.2017, eliberată „TV BĂLȚI” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „BTV”.
6. Prin **Decizia nr. 346 din 27.10.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria A MMI nr. 002116 din 08.12.2015, eliberată „Exclusiv Media” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”;
7. Prin **Decizia nr. 389 din 24.11.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licențelor de emisie seria A MMI nr. 002192 din 05.11.2021 și seria A MMI nr. 002193 din 05.11.2021, eliberate „Binamex-M” SRL pentru serviciile media audiovizuale de televiziune „Next TV” și „Premiera TV”.

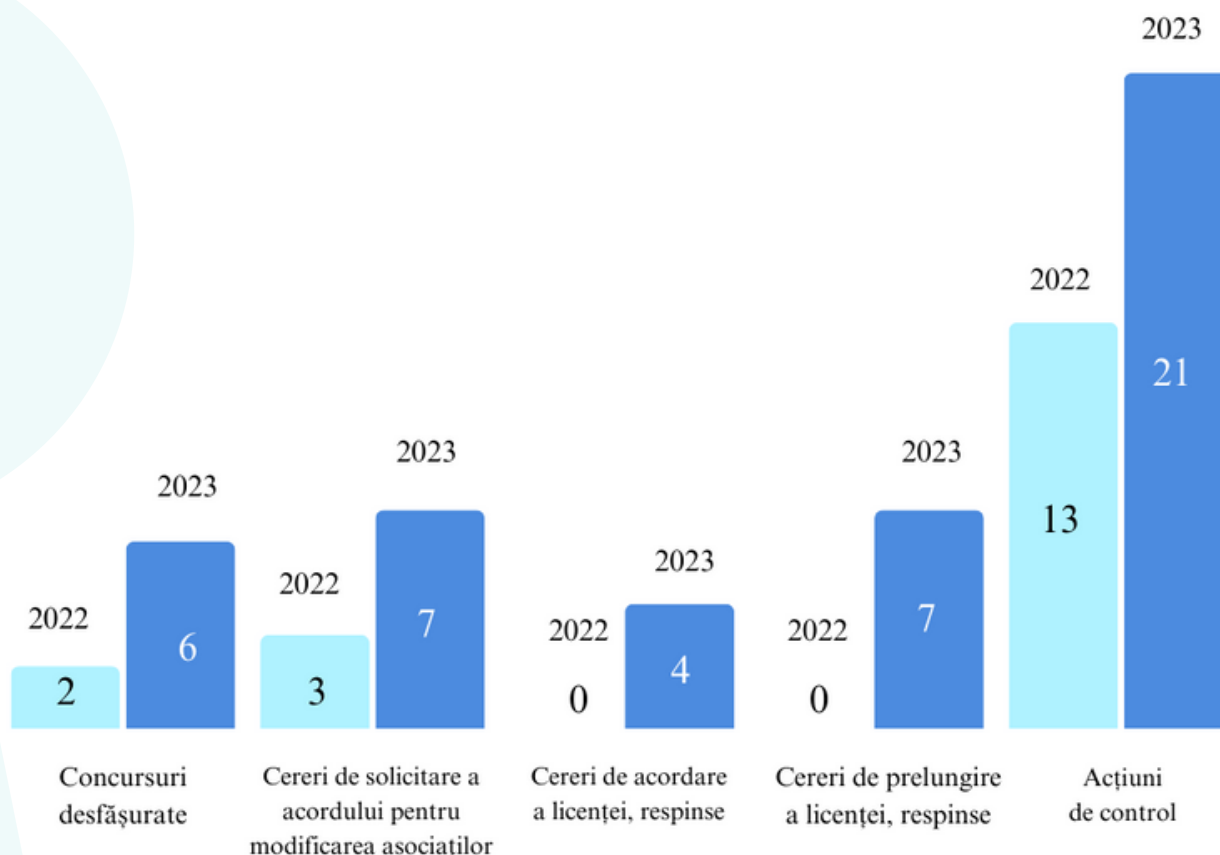
8. Prin **Decizia nr. 413 din 28.12.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria AC nr. 000781 din 21.06.2019, eliberată „TV-COMUNICAȚII GRUP” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”;
9. Prin **Decizia nr. 414 din 28.12.2023** a fost admisă cererea cu privire la retragerea licenței de emisie seria A MMI nr. 002143 din 15.08.2018, eliberată „BRAVO TV” SRL pentru serviciul media audiovizual de televiziune „BRAVO TV”.

Licențe de emisie suspendate

CA a suspendat 6 licențe de emisie, dintre care 2 licențe de emisie în urma aplicării sancțiunilor, potrivit prevederilor art. 84 alin. (10) din CSMA („MBC”, „Bravo TV”), și 4 licențe de emisie la cererea furnizorilor de servicii media („MBC”, „Radio Jean”, „Cotidianul TV – CTV”, „Datina FM”).

1. Prin **Decizia nr. 163 din 09.06.2023**, CA a luat act de rezultatele controlului activității furnizorului de servicii media audiovizuale „SG Media M1” SRL și a suspendat, pentru o perioadă de 2 luni, Licența de emisie seria AC nr. 000794 din 21.12.2019, eliberată furnizorului de servicii media „SG Media M1” SRL pentru serviciul de televiziune „MBC”, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (10) din CSMA, pentru încălcarea repetată, în decurs de 12 luni, a prevederilor art. 84 alin. (8) din Cod.
2. Prin **Decizia nr. 345 din 27.10.2023**, CA a luat act de rezultatele controlului activității furnizorului de servicii media „BRAVO TV” SRL, dispus prin Decizia CA nr. 306 din 29.09.2023, și a suspendat, pe o perioadă de 2 luni, licența de emisie seria A MMI 002143 din 15.08.2018, eliberată furnizorului de servicii media „BRAVO TV” SRL pentru serviciul de televiziune „Bravo TV”, în temeiul prevederilor art. 84 alin. (10) din CSMA, pentru încălcarea repetată, în decurs de 12 luni, a prevederilor art. 84 alin. (8) din Cod.
3. Prin **Decizia nr. 18 din 27.01.2023** a fost admisă parțial cererea nr. 01-MBC din 03.01.2023 a „SG Media M1” SRL prin care a solicitat suspendarea licenței de emisie pentru o perioadă de 3 luni pentru serviciul media audiovizual de televiziune „MBC”. CA a decis suspendarea, pentru perioada 27 ianuarie-27 februarie 2023, a licenței de emisie eliberată pentru serviciul media audiovizual de televiziune „MBC”.
4. Prin **Decizia nr. 114 din 28.04.2023** a fost admisă cererea f/nr. din 03.04.2023 și suspendată, pentru perioada 28 aprilie – 28 iulie 2023, Licența de emisie seria A MMI nr. 002132 din 17.04.2020, eliberată Asociației Obștești „Autonomia Noastră” pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „Radio Jean”.
5. Prin **Decizia nr. 127 din 12 mai 2023** a fost admisă- cererea f/nr. din 02.05.2023 și suspendată, pentru perioada 12 mai – 25 iunie 2023, Licența de emisie seria A MMI nr. 002147 din 23.10.2020, eliberată furnizorului de servicii media AO „PEOPLE FOR FREE MEDIA” pentru serviciul media audiovizual de televiziune „Cotidianul TV – CTV”.
6. Prin **Decizia nr. 402 din 08 decembrie 2023** a fost admisă cererea nr. 06 din 20.11.2023 a furnizorului de servicii media „Fluctus” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Datina FM”, și s-a suspendat licența de emisie pentru o perioadă de două luni.

Activitatea de licențiere

Concursuri desfășurate

În anul 2023, Consiliul Audiovizualului a desfășurat: **3 concursuri privind suplinirea capacității disponibile a multiplexului național, 1 concurs pentru suplinirea capacității disponibile a multiplexelor regionale și 2 concursuri pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio disponibile.**

1. Prin **Decizia nr. 62 din 03 martie 2023**, furnizorilor de servicii media le-au fost acordate 5 sloturi din multiplexul A: „R Live TV”, „Axial TV”, „Busuioc TV”, „Mega TV”, „Cotidianul TV – CTV”.

2. Prin **Decizia nr. 63 din 03 martie 2023**, furnizorilor de servicii media le-au fost acordate 9 sloturi din multiplexele regionale: „Canal Regional” SRL (6 sloturi), „ATV”, „Albasat”, „ArtTV”.

3. Prin **Decizia nr. 111 din 25.04.2023** au fost declarați învingători:

-Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fiindu-i reperfectată licența de emisie prin includerea frecvențelor 89,8 MHz (Ștefan Vodă), 89,9 MHz (Criuleni), 90,7 MHz (Ocnița), 94,0 MHz (Soroca), 95,3 MHz (Dondușeni), 95,5 MHz (Vădeni, r-nul Soroca); 96,6 MHz (Cantemir); 98,1 MHz (Anenii Noi); 98,1 MHz (Șoldănești) și 100,3 MHz (Căpanca, r-nul Căușeni);

-„Smile Audio Production” SRL, căruia i-a fost eliberată licență de emisie cu includerea frecvențelor 89,9 MHz (Leova) și 94,2 MHz (Hâncești);

-„Media House” SRL, căruia i-a fost reperfectată licența de emisie prin includerea frecvenței 99,9 MHz (Glodeni);

-CPSES „Sănătatea” AO, căruia i-a fost reperfectată licența de emisie prin includerea frecvenței 101,6 MHz (Orhei).

4. Prin **Decizia nr. 259 din 25.08.2023** a fost declarat învingător participantul ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondator al serviciului de televiziune „Jurnal TV”, căruia i-a fost reperfectată licența de emisie prin includerea dreptului de difuzare a serviciului de programe prin Multiplexul A (1 slot) și aprobată Structura serviciului media audiovizual.

5. Prin **Decizia nr. 408 din 21 decembrie 2023** a fost declarat învingător participantul AO „FEDERAȚIA MOLDOVENEASCĂ DE FOTBAL”, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „WE SPORT”, căruia i-a fost reperfectată licența de emisie prin includerea dreptului de difuzare a serviciului de programe prin Multiplexul A (1 slot) și aprobată structura serviciului media audiovizual.

6. Prin **Decizia nr. 407 din 21.12.2023** au fost declarați învingători:

- „Radio Moldova Tineret” pentru frecvențele: 105,9 MHz (Chișinău), 90,1 MHz (Basarabeasca), 101,9 MHz (Rezina), 102,6 MHz (Briceni), 106,4 MHz (Edineț), 106,6 MHz (Fălești), 106,7 MHz (Vulcănești), 107,0 MHz (Taraclia) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „Radio ONE” pentru frecvența 96,2 MHz (Chișinău) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „GIRLS POWER FM” pentru frecvența 98,6 MHz (Chișinău) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „Radio JFM” pentru frecvențele: 91,6 MHz (Ocnița), 98,4 MHz (Glodeni), 99,7 MHz (Dondușeni), 101,7 MHz (Lipcani), 103,4 MHz (Anenii Noi), 104,0 MHz (Sângerei) și 106,3 MHz (Otaci) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „Jurnal FM” pentru frecvența 102,4 MHz (Cantemir) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „Ai noștri” pentru frecvențele 103,1 MHz (Soroca) și 103,9 MHz (Bălți) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „Cultura Divină” pentru frecvența 104,4 MHz (Dondușeni) și aprobată structura serviciului media audiovizual;

- „BAS FM” pentru frecvența 105,0 MHz (Basarabeasca) și aprobată structura serviciului media audiovizual.

Rapoarte de activitate ale furnizorilor privați de servicii media audiovizuale pentru anul 2022

Art. 28 alin. (13) din CSMA statuează că furnizorii privați de servicii media sunt obligați să prezinte Consiliului Audiovizualului și să publice pe propriile pagini web, anual, până la data de 31 martie, un raport de activitate, conform modelului aprobat de CA, pentru anul de activitate precedent. Modelul Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media a fost aprobat de CA prin **Decizia nr. 7 din 20.01.2023**.

Astfel, întru realizarea atribuțiilor legale privind examinarea, aprobarea/respingerea rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor privați de servicii media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a adoptat 8 decizii și o *Analiză a rapoartelor anuale ale furnizorilor de servicii media audiovizuale de televiziune pentru anul 2022* (Decizia nr. 191 din 30 iunie 2023), angajament stabilit în Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (pct. 4.6), aprobat de Comisia Națională pentru Integrare Europeană la 04 august 2022:

1. **Decizia nr. 112 din 28 aprilie 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media audiovizuale de televiziune pentru anul 2022;
2. **Decizia nr. 123 din 12 mai 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media de televiziune pentru anul 2022;
3. **Decizia nr. 141 din 19 mai 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media de televiziune pentru anul 2022;
4. **Decizia nr. 154 din 26 mai 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media de radiodifuziune sonoră pentru anul 2022;
5. **Decizia nr. 161 din 09 iunie 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizorilor privați de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră pentru anul 2022;
6. **Decizia nr. 184 din 23 iunie 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră pentru anul 2022;
7. **Decizia nr. 197 din 06 iulie 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media de televiziune pentru anul 2022;
8. **Decizia nr. 225 din 28 iulie 2023** Cu privire la examinarea rapoartelor anuale de activitate ale unor furnizori privați de servicii media de radiodifuziune sonoră pentru anul 2022.

Respectarea regimului juridic al proprietății

În contextul prevederilor legale privind regimul juridic al proprietății, Consiliul Audiovizualului a examinat **7 cereri de solicitare a acordului de modificare a asociațiilor**:

1. Prin **Decizia nr. 48 din 17 februarie 2023**, CA a luat act de cererea nr. 35/01-VM din 28.11.2022 referitoare la modificarea asociatului furnizorului de servicii media „Vocea Media” SRL.
2. Prin **Decizia nr. 95 din 07 aprilie 2023**, CA a oferit acordul pentru a opera modificări în structura acționariatului.
3. Prin **Decizia nr.185 din 23.06.2023**, CA a oferit acordul în vederea modificării asociatului furnizorului de servicii media „LIBERADIO” SRL.
4. Prin **Decizia nr.261 din 25.08.2023**, CA a oferit acordul în vederea modificării asociatului furnizorului de servicii media „URANIA FM” SRL, cu includerea în componența asociațiilor a Asociației Obștești „LUMINA VIITORULUI”.
5. Prin **Decizia nr. 311 din 06.10.2023**, CA a oferit acordul în vederea modificării asociatului furnizorului de servicii media „MEDIA PLATFORM” SRL, fondator al serviciului de televiziune „TV9”, cu includerea în componența asociațiilor a cetățencelor Iovva Natalia și Bucatari Iulia.

6. Prin **Decizia nr. 374 din 17.11.2023**, CA a oferit acordul în vederea modificării asociatului furnizorului de servicii media „RECORD TEAM” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Rekord”, cu includerea în componența asociațiilor a cetățeanului Gorbuli Serghei.

7. Prin **Decizia nr. 375 din 17 noiembrie 2023**, CA a oferit acordul în vederea modificării structurii asociațiilor furnizorului de servicii media „FLUCTUS” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Datina FM”, cu modificarea cotei părți deținute de cetățeanul Glinca Sergiu.

Acțiuni de control din oficiu

Pe parcursul anului au fost realizate **20 acțiuni de control**, fiind sancționați cu amenzi 20 de furnizori de servicii media audiovizuale pentru încălcarea normelor legale aferente domeniului audiovizualului, în această privință fiind adoptate următoarele decizii:

1. **Decizia nr. 37 din 10.02.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în privința furnizorilor de servicii media „Vocea Media SRL” și „Nika TV Media” SRL, în contextul respectării prevederilor licenței de emisie
2. **Decizia nr. 56 din 24.02.2023** Cu privire la rezultatele controlului activității furnizorilor de servicii media audiovizuale „SG Media M1” SRL și „Euroshow Grup” SRL
3. **Decizia nr. 162 din 09.06.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei CA nr. 75 din 17.03.2023
4. **Decizia nr. 163 din 09.06.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei CA nr. 107 din 21.04.2023
5. **Decizia nr. 203 din 14.07.2023** Cu privire la rezultatele controlului activității furnizorului de servicii media „BRAVO TV” SRL
6. **Decizia nr. 245 din 11.08.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei CA nr. 189 din 23.06.2023
7. **Decizia nr. 252 din 18.08.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei CA nr. 224 din 21.07.2023
8. **Decizia nr. 299 din 29.09.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei CA nr. 242 din 04.08.2023
9. **Decizia nr. 345 din 27.10.2023** Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia CA nr. 306 din 29 septembrie 2023
10. **Decizia nr. 347 din 27.10.2023** Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei CA nr. 339 din 20 octombrie 2023
11. **Decizia nr. 365 din 10.11.2023** Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia CA nr. 334 din 20 octombrie 2023
12. **Decizia nr. 377 din 17.11.2023** Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia CA nr. 322 din 13 octombrie 2023
13. **Decizia nr. 417 din 28.12.2023** Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia CA nr. 380 din 17 noiembrie 2023
14. **Decizia nr. 418 din 28.12.2023** Cu privire la rezultatele controlului dispus prin Decizia CA nr. 394 din 01 decembrie 2023

Acțiuni de control în baza petițiilor

În contextul acțiunilor de control în baza petițiilor a fost adoptată Decizia nr. 321 din 13.10. 2023 Cu privire la examinarea petiției Instituției Private „Radio Orhei”, în temeiul căreia a fost sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media „MEDIA FORUM” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, pentru transmisiunea serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” cu încălcarea prevederilor licenței de emisie, prevăzute la art. 25 alin. (4) lit. e) din CSMA.

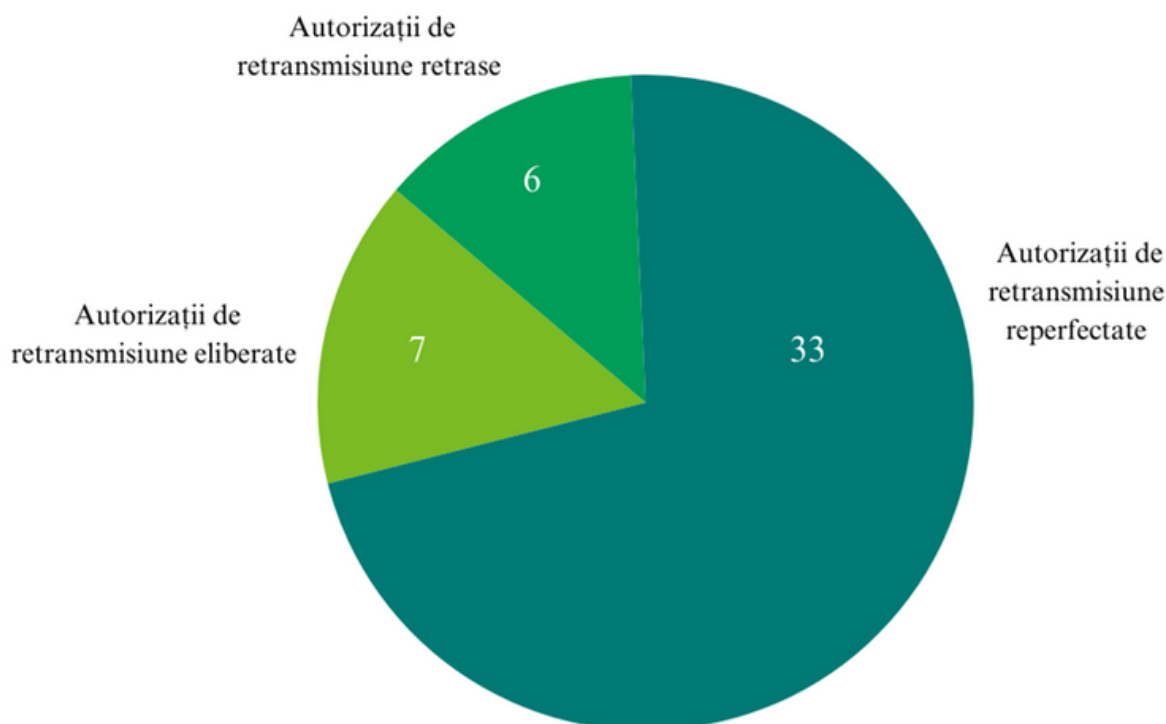
Informații despre sancțiunile aplicate în urma controalelor desfășurate de Direcția licențiere furnizori găsiți în Anexa 6.

IV. AUTORIZARE ȘI CONTROL DISTRIBUITORI

Eliberarea/reperfectarea autorizațiilor de retransmisiune

În anul 2023, Consiliul Audiovizualului, ca urmare a adresărilor solicitanților, a eliberat **7 autorizații de retransmisiune**, a retras și a declarat nevalabile **6 autorizații de retransmisiune** și a reperfectat **33 de autorizații de retransmisiune**, conform Anexei 8.

Activitatea de autorizare

Rapoarte de activitate ale distribuitorilor de servicii media și prezentarea contractelor de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale pentru anul 2023

Art. 56 din CSMA statuează expres că distribuitorii de servicii media sunt obligați să prezinte CA, anual, până la data de 31 martie a anului următor celui de gestiune, un raport de activitate conform modelului de raport aprobat de CA, și contractele de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale încheiate cu deținătorii dreptului de autor și a drepturilor conexe, pentru anul de activitate în derulare. Consiliul Audiovizualului a aprobat, prin **Decizia nr. 8 din 20.01.2023**, Modelul Raportului anual al distribuitorilor de servicii media.

Astfel, până la data de 31 martie 2023 inclusiv, 35 de distribuitori de servicii media au prezentat rapoartele anuale pentru anul 2022 și contractele de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale incluse în oferta de servicii media audiovizuale retransmisă pentru anul 2023.

În ședința din 09 iunie 2023, prin **Decizia nr. 165**, CA a aprobat **35 de rapoarte anuale de activitate ale distribuitorilor de servicii media**⁴.

⁴ „Cvinta-Grup” SRL, „Uplink” SRL, „Interkiwinet” SRL, „STV IT Company” SRL, „Raznet” SRL, „Sebis Sat” SRL, „TV-BOX” SRL, „Arax-Impex” SRL, „Studio AN-TV” SRL, „Alianța-TV” SRL, „Jelanste” SRL, „Caghet-Plus” SRL, „Hartum TV” SRL, „LV-Topal” SRL, „Excelenter-Com” SRL, „SILE&CO” SRL, „TVOTT” SRL, „Revafar-Com” SRL, „Coscomsat” SRL, „Andridan Impex” SRL, „Moldtelecom” SA, „Interval-TV” SRL, „TV Sat” SRL, „Flow Media” SRL, „Olveltel” SRL, ÎM „Orange Moldova” SA, „Petin-TV” SRL, „Maximarin” SRL, „Betatvcom” SRL, „Terinis-Plus” SRL, „SV Standart” SRL, „Spectral Grup” SRL, „Sun Communications” SRL, „Teodad” SRL și „Moldcell” SA.

Distribuitoarii „Oldima” SRL, „Smart-Network” SRL și „Bravos-Conect” SRL nu au prezentat rapoartele anuale și nici contractele de retransmisiune, fiind sancționați cu amenzi de 7 000 de lei.

Registrul serviciilor media audiovizuale care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova și sunt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova

CA, prin **Decizia nr. 69 din 03.03.2023**, a decis crearea și ținerea Registrului serviciilor media audiovizuale care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova și sunt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova. Registrul, aprobat prin Decizia nr. 159 din 26 mai 2023, actualizat în permanență, poate fi consultat pe pagina www.consiliuaudiovizual.md, la rubrica Reglementare/Registre. Registrul este adresat distribuitorilor de servicii media audiovizuale ca suport într-o întocmire corectă a Ofertelor de servicii media audiovizuale înaintate spre aprobare Consiliului Audiovizualului, conform prevederilor Regulamentului cu privire la Autorizația de retransmisiune. Totodată, Registrul reprezintă o bază de date care oferă atât Consiliului Audiovizualului, cât și publicului interesat, informații detaliate, corecte și actualizate cu referire la toate serviciile media audiovizuale de televiziune care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova și sunt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova.

Controlul distribuitorilor de servicii media audiovizuale

Control din oficiu

CA, prin **Decizia nr. 14 din 20.01.2023**, a dispus controlul activității distribuitorilor de servicii media privind respectarea ofertelor de servicii media audiovizuale retransmise, aprobate de Consiliul Audiovizualului; respectarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în conformitate cu art. 23 din CSMA; respectarea cotei de 50% de servicii media de televiziune în limba română și servicii de televiziune cu subtitrare/dublare în limba română retransmise, în conformitate cu art. 55 alin. (3) lit. a) din CSMA; respectarea listei serviciilor media audiovizuale „must carry”, aprobate de Consiliul Audiovizualului, în conformitate cu art. 55 alin. (2) lit. b) din Cod, precum și respectarea prevederilor art. 17 din Cod.

Prin **Decizia nr. 84 din 31 martie 2023**, CA a sancționat:

- „TV-BOX” SRL cu avertizare publică;
- „Oldima” SRL cu avertizare publică și 2 amenzi a câte 7 000 de lei;
- „TVOTT” SRL cu avertizare publică;
- „Terinis-Plus” SRL cu avertizare publică.

Prin **Decizia nr. 195 din 30 iunie 2023**, CA a sancționat:

- „Smart-Network” SRL cu avertizare publică și două amenzi în mărime de 5 000 și 9 000 de lei;
- „Uplink” SRL cu avertizare publică;
- „Excelenter-Com” SRL, „SV Standart” SRL și „Coscomsat” SRL: cu avertizare publică.

Prin **Decizia nr. 281 din 15 septembrie 2023**, CA a sancționat „TV SAT” SRL cu amenzi în sumă de 30 000 de lei.

Prin **Decizia nr. 354 din 03 noiembrie 2023**, CA a sancționat:

-, „STV IT Company” SRL cu trei amenzi a câte 5 000 de lei.

Prin **Decizia nr. 395 din 08 decembrie 2023**, CA a sancționat:

-, „Petin-TV” SRL cu avertizare publică;

-, „Flow Media” SRL cu două avertizări publice;

-, „Hartum TV” SRL cu avertizare publică și cu amendă în mărime de 5 000 de lei;

-, „LV-Topal” SRL cu avertizare publică și cu două amenzi a câte 5 000 de lei.

Prin **Decizia nr. 105 din 21.04.2023**, CA a dispus controlul respectării prevederilor art. 17 și 23 din CSMA de către distribuitorul de servicii media „TV-BOX” SRL.

Prin **Decizia nr. 166 din 09 iunie 2023**, CA a sancționat „TV-BOX” SRL cu amendă de 5 000 de lei pentru neprezentarea confirmării drepturilor de autor pentru distribuirea unor servicii media audiovizuale de televiziune.

Prin **Decizia nr. 223 din 21.07.2023**, CA a dispus un control privind respectarea art. 17 din CSMA de către distribuitorii de servicii media, ca urmare a retransmisiunii serviciului media audiovizual de televiziune „СOЮЗ”, solicitând să fie monitorizați cei cinci cei mai mari distribuitori: „Moldtelecom” SA, „Arax-Impex” SRL, „TV-BOX” SRL, „Orange Moldova” SA și ÎM „Moldcell” SA, în calitate de temei fiind petiția depusă online prin intermediul paginii web oficiale a CA de către Profir Marin cu privire la serviciul media audiovizual de televiziune rusesc „СOЮЗ”, serviciu media ce promovează războiul Federației Ruse în Ucraina.

Prin **Decizia nr. 292 din 22 septembrie 2023**, pentru încălcarea art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA, CA a sancționat cu amenzi a câte 40 000 de lei distribuitorii de servicii media: „Moldtelecom” SA, „TV-BOX” SRL, „Orange Moldova” SA și „Moldcell” SA.

Prin **Decizia nr. 324 din 13.10.2023**, CA a dispus controlul activității distribuitorilor de servicii media în scopul verificării listei „must carry” și poziționării acesteia, în contextul intrării în vigoare a noilor prevederi la CSMA, și anume art. 55 alin. (10), care prevede obligația distribuitorilor de servicii media de a plasa serviciile media „must carry” pe primele 20 de poziții din lista de preselectare automată a serviciilor de televiziune retransmise prin rețeaua distribuitorului respectiv, dând prioritate serviciului de televiziune generalist al furnizorului public național de servicii media.

Prin **Decizia nr. 396 din 08 decembrie 2023**, CA a avertizat public 17 distribuitori de servicii media.

Pentru detalii, vedeți Anexa 6.

Control din oficiu privind activitatea fără autorizație de retransmisiune

În temeiul prevederilor art. 75 alin. (4) lit. a) și ale art. 83 alin. (3) lit. a) din CSMA, Consiliul Audiovizualului a desfășurat un șir de controale întru identificarea activității de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului (Autorizația de retransmisiune/ Licența de emisie) și respectarea prevederilor art. 17 alin. (4) din Cod. Astfel, au fost efectuate 9 cercetări la fața locului, dintre care 7 în UTA Găgăuzia și 2 în raionul Glodeni.

În urma investigațiilor a fost identificată activitatea fără actul permisiv a „Oguzsatlink” SRL în satul Chirsova și „Ilk Halk Televizionu” SRL în municipiul Comrat, precum și retransmisiunea unor servicii de televiziune cu încălcarea prevederilor art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA – protejarea spațiului audiovizual național și asigurarea securității informaționale.

În satul Chirsova și în mun. Comrat, UTA Găgăuzia, a fost identificată difuzarea serviciului media audiovizual liniar „Первый народный” fără actul permisiv (licență de emisie) de către „Ilk Halk Televizionu” SRL. CA a aplicat un șir de sancțiuni și, concomitent, a sesizat Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Inspectoratul național de investigații al IGP al Ministerului Afacerilor Interne și PCCOCS (oficiul Sud) despre activitate ilegală.

Având în vedere faptul că companiile „Oguzsatlink” SRL și „Ilk Halk Televizionu” SRL nu au achitat amenzile aplicate de CA, autoritatea de reglementare a remis, conform competenței, un șir de mandate de executare în adresa Serviciului Fiscal de Stat.

CA a efectuat cercetări în or. Vulcănești, UTA Găgăuzia, întru identificarea activității de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de CA, însă, la fața locului, s-a constatat că în localitatea respectivă a fost întreruptă retransmisiunea serviciilor media audiovizuale pe o perioadă de timp nedeterminată.

Ulterior, angajații CA s-au deplasat repetat în or. Vulcănești, UTA Găgăuzia, unde a fost fixată retransmisiunea a 47 de servicii media audiovizuale, inclusiv difuzarea serviciului media audiovizual liniar „Первый народный” fără actul permisiv (licență de emisie) eliberat de Consiliul Audiovizualului. De asemenea, a fost atestată retransmisiunea unor servicii de televiziune cu încălcarea prevederilor art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA ce țin de protejarea spațiului audiovizual național și asigurarea securității informaționale.

În scopul identificării companiei ce prestează servicii de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune în or. Vulcănești, UTA Găgăuzia, la data de 15 noiembrie 2023, CA a efectuat audierea unui agent economic care a fost indicat de abonat drept prestator de servicii de televiziune. În urma audierilor și a cercetărilor documentelor prezentate de abonat, nu a fost posibilă identificarea persoanei juridice care prestează servicii de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune.

Este de subliniat faptul că distribuitorul de servicii media „STV IT Company” SRL a solicitat CA reperfectarea autorizației de retransmisiune prin includerea în aria de acoperire a orașului Vulcănești (UTA Găgăuzia), fiind aprobată și Oferta de servicii media audiovizuale retransmise în or. Vulcănești (UTA Găgăuzia) (**Decizia nr. 398 din 08.12.2023**). Retransmisiunea este efectuată prin intermediul rețelilor luate în locațiune de la compania „Digi Star” SRL.

Pe 21 iunie 2023, în s. Petrușea, Glodeni, a fost identificat un abonat al companiei „Steel Trading Group” SRL, unde s-a constatat că această companie retransmite 64 de servicii media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv (autorizația de retransmisiune) emis de CA. Autoritatea de reglementare a sancționat compania „Steel Trading Group” SRL și, concomitent, a sesizat Serviciul Fiscal de Stat și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației despre activitate ilegală.

În urma controalelor de identificare a activității de retransmisiune a posturilor de televiziune fără actul permisiv (autorizația de retransmisiune) emis de Consiliul Audiovizualului, au fost sancționați:

➤ „Oguzsatlink” SRL, prin **Decizia nr. 199 din 06 iulie 2023**: cu amenzi în mărime de 69 000 de lei pentru retransmisiunea serviciilor media audiovizuale fără autorizație de retransmisiune și pentru încălcarea art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA; prin Decizia nr. 344 din 27 octombrie 2023, cu amenzi în mărime de 130 000 de lei pentru comiterea repetată a încălcărilor privind retransmisiunea serviciilor media audiovizuale fără autorizație de retransmisiune și a art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA;

➤ „Ilk Halk Televizionu” SRL, prin **Decizia nr. 199 din 06 iulie 2023**, cu amenzi în mărime de 88 000 de lei pentru retransmisiunea serviciilor media audiovizuale fără autorizație de retransmisiune, pentru încălcarea art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA și pentru transmisiunea serviciilor media audiovizuale (serviciul media audiovizual de televiziune „Первый народный”) fără licență de emisie; și prin **Decizia nr. 344 din 27 octombrie 2023**, cu amenzi în mărime de 160 000 de lei pentru comiterea repetată a încălcărilor privind retransmisiunea serviciilor media audiovizuale fără autorizație de retransmisiune, a art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA și pentru transmisiunea serviciilor media audiovizuale (serviciul media audiovizual de televiziune „Первый народный”) fără licență de emisie.

➤ „Steel Trading Group” SRL, prin **Decizia nr. 199 din 06 iulie 2023**, cu amendă în mărime de 29 000 de lei, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 84 alin. (7) lit. a) din CSMA.

Pentru activitate ilegală de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale fără autorizație de retransmisiune și transmisiunea serviciilor media audiovizuale (serviciul media audiovizual de televiziune „Первый народный”) fără licență de emisie, Consiliul Audiovizualului a aplicat 12 sancțiuni, în sumă totală de 491 000 lei.

Pentru detalii, vedeți Anexa 6.

V. COMUNICARE ȘI COOPERARE

În anul 2023, activitatea de comunicare a Consiliului Audiovizualului s-a axat pe următoarele patru compartimente:

1 Informare publică	2 Consultări publice
3 Cooperare interinstituțională	4 Cooperare internațională

La capitolul **informare publică**, CA s-a ghidat de prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, act normativ intrat în vigoare la data de 08 ianuarie 2024. Astfel, prin intermediul paginii web oficiale a autorității de reglementare, lansate în 2022, a fost asigurată o transparență proactivă constantă în ce privește disponibilitatea datelor și a informațiilor-cheie aferente activității instituției. Prin completarea și actualizarea sistematică a conținutului disponibil pe pagina www.consiliuaudiovizual.md, furnizorii și distribuitorii de servicii media audiovizuale, reprezentanții societății civile și ai mijloacelor de informare în masă, precum și toate persoanele interesate au avut acces, grație unei interfețe simple și accesibile, la un spectru larg de informații, organizate într-un mod logic și afișate de o manieră atractivă.

În anul 2023, pe site-ul oficial al autorității, au fost publicate toate cele 422 de decizii adoptate în cadrul ședințelor publice; 212 comunicate de presă; 10 anunțuri și informații de interes public, ordinea de zi și procesele-verbale ale tuturor ședințelor publice; 116 rapoarte anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media; 44 de declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, 4 declarații fiind substituite cu notificări din partea furnizorilor; 14 rapoarte de monitorizare tematice privind modul de respectare a legislației electorale și privind ținuta lingvistică; proiecte de acte în procedură de dezbatere publică; anunțuri de angajare și alte documente.

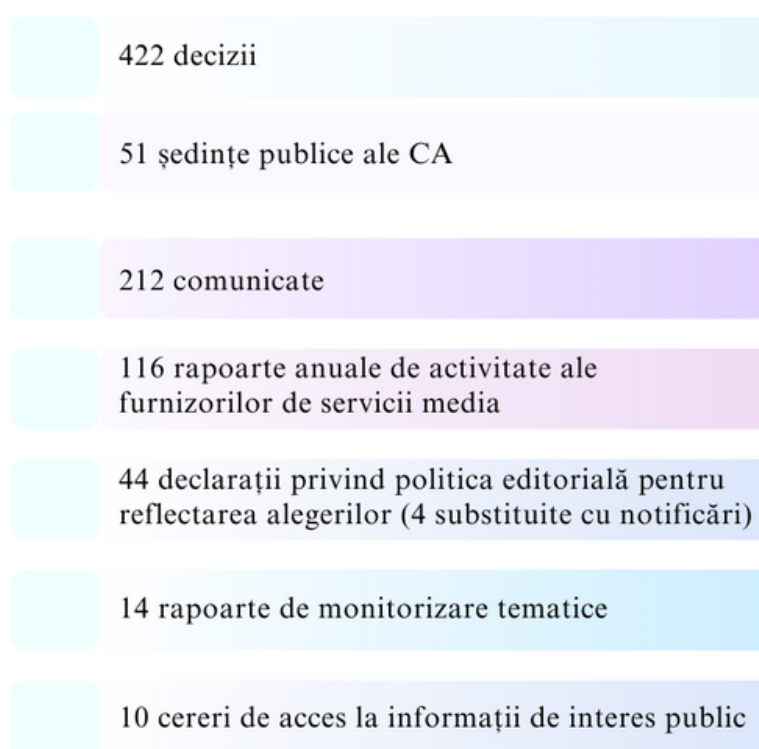
Numărul ședințelor publice și al deciziilor

Principiul transparenței a fost respectat prin transmisiunea în direct a ședințelor publice ale CA prin intermediul paginii de Facebook și, în regim de arhivă video, pe pagina web oficială, precum și pe platforma YouTube.

Accesul la informații la solicitare, fiind cea de-a doua formă prin care CA a comunicat tuturor actorilor relevanți datele solicitate, a fost asigurat prin oferirea, în termenele legale, a răspunsurilor la 10 cereri de acces la informații de interes public.

Informare publică

Un alt instrument folosit în procesul de informare publică sunt paginile din rețelele sociale. Astfel, profilurile instituției de pe platformele Facebook, Instagram și LinkedIn sunt în permanență completate cu informații care reflectă activitatea CA.

Diseminarea informațiilor către mass-media s-a realizat, în special, prin transmiterea comunicatelor de presă. De asemenea, atât membrii, cât și reprezentanții instituției au dat curs invitațiilor de a participa la diverse emisiuni televizate, radiofonice și evenimente publice.

Obiectivul fixat în Planul de acțiuni al CA pentru 2023, în speță, monitorizarea și raportarea privind realizarea acțiunilor relevante activității CA, prevăzute în planurile și programele naționale, și-a găsit transpunere în cele 23 de rapoarte remise în adresa diferitor instituții publice și organizații non-guvernamentale.

Totodată, publicul a fost informat referitor la inițierea elaborării reglementărilor:

- privind difuzarea informațiilor cu privire la starea de urgență, de asediu și de război, în conformitate cu prevederile art. 22 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (Decizia nr. 51 din 17 februarie 2023);
- privind proiectul Regulamentului cu privire la licența de emisie (Decizia nr. 73 din 17 martie 2023);
- privind proiectul Regulamentului privind organizarea concursului pentru selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență în perioada 2024-2029 (Decizia nr. 86 din 31 martie 2023), precum și alte anunțuri cu privire la inițierea elaborării deciziilor:
- cu privire la elaborarea Registrului serviciilor media audiovizuale care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova și sunt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova (Decizia nr. 69 din 03 martie 2023);
- cu privire la elaborarea proiectului deciziei pentru completarea Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 100 din 30.03.2022 (Decizia nr. 110 din 21 aprilie 2023).

Ce ține de procedurile de **consultări publice**, desfășurate pe parcursul anului 2023, acestea s-au derulat în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismele de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. Astfel, au fost supuse consultărilor publice 7 proiecte de acte normative:

1. Proiectul Instrucțiunii privind difuzarea informațiilor cu privire la starea de urgență, de asediu și de război (Decizia nr. 58 din 24 februarie 2023);
2. Proiectul Regulamentului cu privire la licența de emisie (Decizia nr. 80 din 31 martie 2023);
3. Proiectul Regulamentului pentru organizarea concursului de selectare a instituției specializate în măsurarea cotelor de audiență în perioada 2024–2029 (Decizia nr. 92 din 07 aprilie 2023);
4. Proiectul Metodologiei de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual intern în serviciile media liniare și proiectul Metodologiei de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual extern în Republica Moldova (Decizia nr. 211 din 14 iulie 2023);
5. Proiectul Metodologiei pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice (Decizia nr. 218 din 21 iulie 2023)
6. Proiectul Metodologiei privind constatarea și evaluarea cazurilor de dezinformare în conținuturile audiovizuale (Decizia nr. 219 din 21 iulie 2023);
7. Proiectul Regulamentului privind conținuturile audiovizuale (Decizia nr. 232 din 28 iulie 2023).

Este de menționat că toate proiectele de acte normative supuse consultărilor publice, însoțite de notele informative aferente, au fost publicate pe pagina web oficială a CA.

În același registru, pe 24 martie, în contextul campaniei electorale pentru alegerea Guvernatorului (Bașcanului) regiunii găgăuze, membrii și reprezentanții aparatului CA au avut o întrevedere cu furnizorii de servicii media de televiziune și radio din autonomie, privind reflectarea alegerilor; la discuție a participat și vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale (CEC), Pavel Postică. Reprezentanții celor două instituții s-au referit la principalele prevederi ale Codului serviciilor media audiovizuale (CSMA) și ale noului Cod Electoral, intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023, astfel încât furnizorii să cunoască mai bine ce prevederi ar putea constitui subiectul unor petiții sau monitorizări. La 29 mai, membrii CA au decis să organizeze consultări cu furnizorii de servicii media pentru a-i ghida în ce privește completarea rapoartelor de activitate, pe care aceștia sunt obligați să le depună anual la CA. Pe 24 august, CA și CEC au invitat reprezentanții furnizorilor de servicii media și ai instituțiilor de presă la consultări privind legislația electorală. Discuția a vizat condițiile privind reflectarea alegerilor locale generale de către instituțiile mass-media; difuzarea în perioada electorală a rezultatelor sondajelor de opinie, a publicității politice și electorale, și a mesajelor de interes public. La 23 noiembrie, CA a organizat consultări online, cu reprezentanții furnizorilor de servicii media, referitoare la prevederile noului Regulament cu privire la licența de emisie, în special a modului de completare a formularului privind Concepția generală a serviciului media audiovizual.

Cooperarea interinstituțională

La acest capitol, se impune a fi menționată activitatea de susținere instituțională (peer support) din partea Consiliului Europei (CoE) de care a beneficiat CA. În acest context, pe 23 martie, președinta CA, Liliana Vițu, a avut o întrevedere online cu reprezentantele autorității de reglementare a serviciilor de comunicare din Marea Britanie, Ofcom – Maria Donde, responsabilă de politicile de conținut, și Julie Mamou, responsabilă de cooperarea internațională – și Shahin Abbasov, manager de program Mass-media și societatea informațională la Consiliul Europei. La întrevedere au fost agreeate acțiunile inițiale ce vor fi realizate de către cele două instituții de reglementare – completarea reciprocă a unui chestionar, o întrevedere bilaterală în marja reuniunii EPRA (30.05.2023) și vizita Ofcom în luna iunie la CA.

Astfel, pe 12 și 13 iunie, reprezentantele Ofcom, Maria Donde și Julie Mamou, s-au aflat într-o vizită de lucru la autoritatea de reglementare, în cadrul căreia au avut o întrevedere cu președinta CA, Liliana Vițu, și vicepreședinta CA, Aneta Gonța. Discuțiile au vizat direcțiile strategice de activitate ale autorității de reglementare și aspecte manageriale, conform unui chestionar completat de ambele instituții în luna mai, într-o primă etapă a activității de susținere instituțională. În continuarea vizitei, expertele din Marea Britanie au făcut schimb de experiență cu angajații direcțiilor de monitorizare, licențiere, ai serviciilor de politici publice și comunicare, precum și cu cei din secția juridică în legătură cu atribuțiile ce le revin ambelor autorități pe linia de monitorizare și control a serviciilor media audiovizuale, în special pe segmentele TV și radio, admisibilitatea petițiilor, felul în care sunt demarate controalele din oficiu, precum și comunicarea cu publicul și reprezentanții industriei.

Tot în cadrul activității de susținere instituțională, în perioada 03-05 octombrie, s-a aflat într-o vizită de lucru la CA o misiune de informare și suport instituțional privind transparența proprietății și concentrarea mass-media. Misiunea a fost formată din Olaf Steendaft, directorul Global Media Registry, organizație ce elaborează Monitorul Proprietății Media <https://www.mom-gmr.org/>, Jadranka Vojvodic, directoarea adjunctă a Agenției pentru Media Electronică, autoritatea de reglementare din Muntenegru și Konrad Bleyer-Simon, cercetător asociat la Centrul pentru Pluralismul Media și Libertatea Media al Institutului Universitar European, care întocmește Monitorul Pluralismului Media <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/>.

Anul 2023 a fost unul marcat de multiple participări ale reprezentanților instituției la diverse evenimente organizate de către autoritățile și instituțiile naționale, precum și de către organizațiile societății civile.

Pe 03 martie, președinta CA, Liliana Vițu, a avut o întâlnire bilaterală, la sediul instituției, cu reprezentanta OSCE pentru libertatea presei, Teresa Ribeiro. Președinta CA a vorbit despre măsurile luate în vederea asigurării unei reglementări corecte și echitabile a domeniului și crearea de condiții egale pentru toți furnizorii de servicii media. Monitorizarea conținuturilor audiovizuale referitoare la agresiunea militară a Federației Ruse asupra Ucrainei și sancțiunile aplicate în urma controalelor efectuate de CA au fost alte subiecte la care s-a referit Liliana Vițu. Reprezentanta OSCE pentru libertatea presei, Teresa Ribeiro, a subliniat importanța asigurării independenței autorității de reglementare a audiovizualului și a reiterat că legislația trebuie să protejeze funcționarea independentă a instituției, fapt ce va asigura o pluralitate de voci și informații sigure, precum și promovarea unui climat favorabil libertății presei.

Susținerea de către UE a activității CA s-a materializat printr-o donație de echipamente (45 de calculatoare, 46 de dispozitive de surse neîntreruptibile de energie (UPS-uri), 16 laptopuri, 8 monitoare, două servere, precum și 55 de licențe pentru diferite tipuri de soft), în valoare totală de 125 de mii de euro. Ajutorul a fost oferit în cadrul unui eveniment public, desfășurat pe data de 09 martie, la sediul CA. Ambasadorul Jānis Mažeiks a declarat că Uniunea Europeană urmărește, prin contribuția sa, să modernizeze dotarea tehnică a CA-ului și să sporească implicit capacitățile personalului responsabil de controlul conținuturilor media audiovizuale.

Președinta CA, Liliana Vițu, a participat la reuniunea la nivel înalt a Dialogului Strategic Republica Moldova – Statele Unite ale Americii, găzduită, pe 15 martie, la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. În cadrul reuniunii au fost abordate subiecte referitoare la consolidarea democrației, statului de drept și a bunei guvernări; stimularea comerțului și cooperării economice; securitatea și apărarea, inclusiv securitatea cibernetică; diplomația publică și dezvoltarea legăturilor între cetățenii ambelor state.

Membrii și reprezentanții aparatului CA au participat, pe 24 martie, la discuții publice organizate în Parlament de Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media asupra eficientizării și reglementării instrumentelor și a metodologiilor de cercetare a pieței de televiziune.

Președinta și vicepreședinta CA, Liliana Vițu și Aneta Gonța, au avut o întrevedere, la sediul instituției, pe 31 martie, cu Secretarul General al Consiliului Europei, Marija Pejčinović Burić. Discuțiile au vizat prioritățile componente actuale a autorității de reglementare, efortul de securizare a spațiului național audiovizual prin monitorizări constante ale programelor informative și emisiunilor, cu accent pe asigurarea informării corecte, precum și controlul respectării prevederilor ce țin de programele locale și transparența proprietății.

Pe 11 aprilie, președinta CA, Liliana Vițu, și membrul CA, Ruslan Mihalevski, au participat la dezbaterile publice „Protecția spațiului informațional: contracararea noilor amenințări”, organizată de Asociația Presei Independente, Institutul pentru Raportare despre Război și Pace și Ministerul Afacerilor Externe din Norvegia.

Președinta CA, Liliana Vițu, a participat, pe 26 aprilie, la reuniunea privind programul comun al UE și al Consiliului Europei pentru Parteneriatul pentru o Bună Guvernare (2023-2027).

În perioada 03 mai – 22 iunie, controlorii Direcției control servicii media audiovizuale au participat la Programul de instruire în sfera gândirii critice, alfabetizării media, analizei, rezistenței la dezinformare și reflectării informațiilor de interes public într-un mod imparțial, desfășurat de IDIS „Viitorul”.

Reprezentanții CA au luat parte la lucrările Media Policy Forum 2023 pe 04 mai. Membri ai Guvernului și Parlamentului, ai mediului academic și ai comunității internaționale au discutat despre stimularea producției de conținut autohton, original și divers; combaterea dezinformării și asigurarea informării corecte; ajustarea cadrului legal la cel european; influența platformelor online nereglementate etc.

La 10 mai, AO „Promo-LEX” a organizat o vizită de studiu a participanților Programului „PromoTE” la sediul CA.

Pe 22 mai și 05 iunie, au avut loc două instruirii, organizate de CA în colaborare cu Organizația Internațională a Francofoniei (OIF), având tematicile: mecanismele de protecție în mass-media, metodele de combatere a dezinformării în mediul audiovizual, principiile unei monitorizări eficiente a dezinformării la TV și radio, precum și modul de abordare a dezinformării la nivelul UE. La instruirii au participat echipele de monitorizare, de licențiere, cea juridică și cea de politici publice.

Șefa Secției politici publice, Lilia Guțu, a participat la prima ședință a Comitetului tehnic al proiectului „Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova”, al Consiliului Europei, desfășurată pe 09 iunie.

La 21 august, CA, în parteneriat cu OIF, a organizat o instruire privind principiile reglementării media și competențele autorităților naționale de reglementare.

Pe 24 august, membrii CEC și CA au discutat cu reprezentanții instituțiilor media despre aplicarea legislației electorale la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023. Discuția a vizat reflectarea alegerilor în mass-media, drepturile și obligațiile părților implicate în informarea publică despre procesul electoral, programele audiovizuale cu caracter electoral (dezbaterile electorale și difuzarea publicității electorale), precum și prevederile Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media. Consultările au avut loc la solicitarea Asociației Naționale Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, Asociației Presei Independente și a unor furnizori de servicii media.

Președinta CA, Liliana Vițu, și șefa Secției politici publice, Lilia Guțu, au participat la Conferința Internațională „ Protecția și promovarea drepturilor fundamentale ale omului în contextul noilor provocări și realități existente în societățile moderne”, organizată cu prilejul aniversării a 25 de ani de activitate a Oficiului Avocatului Poporului și desfășurată pe 27 septembrie.

Pe 09 octombrie, echipele subdiviziunilor control servicii media audiovizuale, licențiere, juridic, politici publice și comunicare ale CA au participat la o instruire privind reglementarea, pluralismul și procesul electoral, ținută la Chișinău de Albin Soares Couto, director al Departamentului public, pluralism și coeziune socială din cadrul Autorității de reglementare în comunicații audiovizuale și digitale din Franța; iar pe 10 octombrie, consultanta în comunicare a CA, Veronica Ciochină, a participat la un curs pe dezinformare și amenințări hibride, ținut de experți din Lituania.

Pe 17 octombrie, conducerea CA a avut o întrevedere cu analista media a Misiunii de observare a alegerilor în Moldova a Rețelei Europene a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor (ENEMO), Maja Milikic, la sediul CA. Subiectele discutate au ținut, în principal, de monitorizarea alegerilor locale generale din toamna trecută; de constatările preliminare ale rapoartelor CA privind reflectarea alegerilor la TV și radio; de mediatizarea procesului electoral actual, în conformitate cu standardele internaționale și legislația națională.

Șefa Serviciului comunicare și relații externe, Nicoleta Lupu, a participat la ediția specială din 28 noiembrie a Forumului „EUROSFAT 2023”.

Pe 04 și 05 decembrie, reprezentanții CA au participat la Forumul Mass-Media 2023, organizat de Consiliul de Presă din Republica Moldova, în parteneriat cu Asociația Presei Independente, Centrul pentru Jurnalism Independent și Asociația Presei Electronice. În cadrul primului panel de dezbateri, președinta CA, Liliana Vițu, a menționat că autoritatea pune accent pe rigorile de transparență în ce privește sursele de finanțare ale instituțiilor media, proprietarii beneficiari finali ai televiziunilor, dar și persoanele responsabile de conținutul editorial.

Pe 05 decembrie, reprezentanții CA au participat la masa rotundă cu tematica: „Monitorizarea discursului de ură în media în campania electorală”, organizată de Oficiul Consiliului Europei la Chișinău. Șeful Secției juridice, Grigore Chițanu, s-a referit la cadrul legal, utilitatea Metodologiei de monitorizare a discursului de ură și a unui Ghid pe acest subiect, elaborat cu susținerea CoE.

Reprezentanții CA au luat parte la lucrările Forumului regional al Consiliului Europei „Libertatea de exprimare în vreme de război”, din 06 decembrie, desfășurat în capitală cu suportul Oficiului Consiliului Europei la Chișinău. În cadrul forumului, președinta CA, Liliana Vițu, și vicepreședinta CA, Aneta Gonța, au vorbit despre prevederile legale privind dezinformarea și modul în care sunt puse în aplicare acestea; Metodologia privind evaluarea cazurilor de dezinformare, dar și alte acțiuni planificate de CA pentru alfabetizarea media a populației și asigurarea informării corecte a cetățenilor.

În zilele de 01, 08 și 11 decembrie, monitorii din cadrul Direcției control servicii media audiovizuale au participat la o serie de ateliere practice, organizate cu suportul Consiliului Europei și moderate de experta în domeniul libertăților și drepturilor omului, Irina Corobcenco, cu tematica „Combaterea discriminării, discursului de ură și a crimelor motivate de prejudecată în Republica Moldova”.

Pe 11, 13 și 15 decembrie, șefa Serviciului comunicare și relații externe, Nicoleta Lupu, a participat la evenimentul organizat de Ziarul de Gardă, „refLECȚIA corupției”, cu prilejul Zilei Internaționale AntiCorupție, și la lansarea studiului „Politica informațională a televiziunilor” la IDIS „Viitorul”.

Pe 13 decembrie, șefa adjunctă a Direcției control servicii media audiovizuale, Victoria Stețcaia, și controlorul de stat superior, Alexandru Antocian, au luat parte la masa rotundă cu genericul „Inteligența artificială: monitorizarea și prevenirea dezinformării”, organizată de Institute for War and Peace Reporting.

Șefa Secției politici publice, Lilia Guțu, a participat, pe 15 decembrie, la lucrările ședinței Comitetului de Coordonare al proiectului „Îmbunătățirea practicilor electorale în Republica Moldova” al Consiliul Europei.

MAVISE. Consiliul Audiovizualului a oferit informații privind acționarii și proprietarii beneficiari ai furnizorilor de servicii media de televiziune aflați în jurisdicția Republicii Moldova, pentru completarea și actualizarea bazei de date MAVISE, gestionată de Observatorul European al Audiovizualului.

Cooperare internațională

Evenimentul major din 2023, care a consolidat poziția CA în planul cooperării internaționale, a fost obținerea de către instituție, la 05 octombrie, a statutului de membru observator al Grupului autorităților europene de reglementare pentru serviciile media audiovizuale (ERGA), în contextul acordării Republicii Moldova a statutului de țară candidată la aderarea la UE. Președinta CA, Liliana Vițu, și președinta Consiliului Național al Audiovizualului din Ucraina, Olha Herasymiuk, au adresat, în data de 14 iunie 2023, o scrisoare comună secretariatului ERGA cu o solicitare în acest. ERGA reunește autoritățile și organisme naționale independente de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale ale statelor membre, pentru a oferi expertiză Comisiei Europene.

Membrul CA, Ruslan Mihalevski, a participat la cea de-a 20-a ședință plenară a Grupului autorităților europene de reglementare pentru serviciile media audiovizuale (ERGA), desfășurată la Bruxelles, pe 14 decembrie, pentru prima dată de când Republica Moldova a obținut statutul de membru observator. În discursul său din deschiderea ședinței, Ruslan Mihalevski a afirmat angajamentul autorității de la Chișinău de a ajusta cadrul legal audiovizual și de a-l pune în aplicare în conformitate cu cele mai bune practici europene.

Recunoscând importanța schimbului de informații cu autoritățile europene de reglementare în domeniul audiovizualului, CA a cooperat activ cu acestea, pentru a obține și a furniza informații relevante legate de monitorizarea conținutului audiovizual, dar și pentru a prelua cele mai bune practici și standarde.

Astfel, pe parcursul anului 2023, membrii și reprezentanții CA au participat la o serie de reuniuni cu partenerii externi, precum și în cadrul diferitor foruri internaționale de profil:

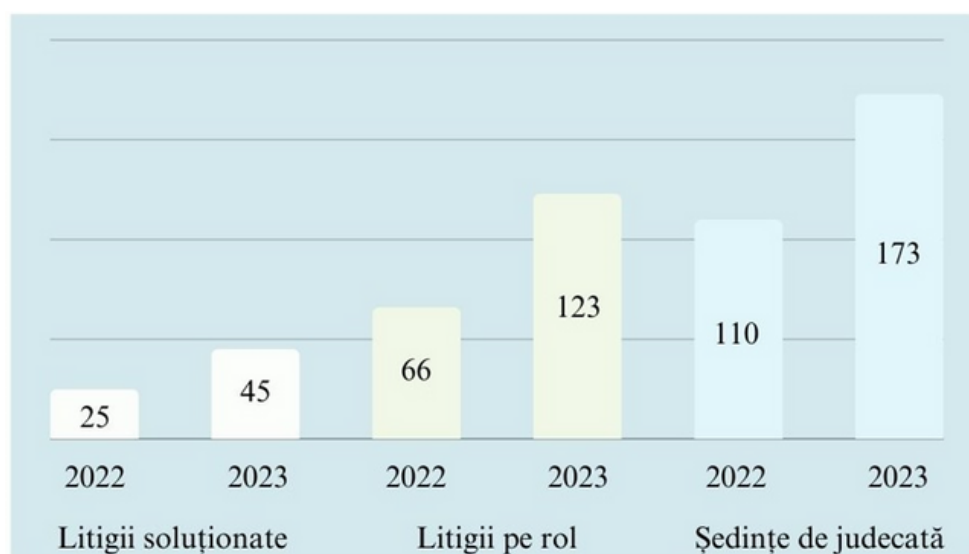
- Lituania și Estonia;
- Biroul Comitetului Director pentru mass-media și societatea informațională al Consiliului Europei – două reuniuni;
- Platforma Europeană a Autorităților de Reglementare în domeniul Audiovizualului (EPRA) – două reuniuni;
- Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO);
- Forumul autorităților de reglementare din domeniul audiovizual din jurul Mării Negre (BRAAF);
- Rețeaua Mediteraneeană a Autorităților de Reglementare în domeniul audiovizualului (MNRA);
- Autoritatea de reglementare în domeniul comunicării audiovizuale și digitale din Franța (ARCOM);
- Autoritatea de reglementare a serviciilor de comunicare din Marea Britanie, Ofcom.

VI. LITIGII

Pe parcursul anului 2023, instanțele de judecată au stabilit 173 de ședințe de judecată în care Consiliul Audiovizualului avea calitate procesuală de reclamant, pârât sau terț.

Litigiile care sunt pe rolul instanțelor de judecată

La sfârșitul anului 2023, pe rolul instanțelor de judecată erau 123 de litigii în care Consiliul Audiovizualului are calitate procesuală de: pârât – 114 litigii, reclamant – 5 litigii și terț – 4 litigii.

Astfel, în anul 2023, Consiliul Audiovizualului a participat la 173 de ședințe de judecată în care a avut calitate procesuală de reclamant, pârât sau terț, cu 63 de ședințe mai mult în raport cu anul 2022. Creșterea numărului de ședințe de judecată se datorează și faptului că a crescut numărul litigiilor în care este implicat CA: dacă la sfârșitul anului 2022 pe rolul instanțelor de judecată erau 66 de litigii, până la sfârșitul anului 2023 numărul acestora a crescut la 123 de litigii. În special, a crescut numărul deciziilor prin care au fost aplicate sancțiuni în anul 2022, iar contestarea și examinarea acestora de către instanțe a avut loc pe parcursul anului 2023.

Cele mai des contestate decizii ale Consiliului Audiovizualului țin de sancționarea furnizorilor de servicii media audiovizuale privind încălcarea art. 13 – asigurarea informării corecte, și art. 4 din CSMA – programe audiovizuale locale.

Este de evidențiat faptul că toate soluțiile date de instanțele de judecată (38 la număr) pe parcursul anului 2023, în dosarele în care au fost contestate deciziile privind aplicarea sancțiunilor, au fost în favoarea Consiliului Audiovizualului.

Deciziile instanțelor de judecată pronunțate pe parcursul anului 2023 pot fi consultate în Anexa 9.

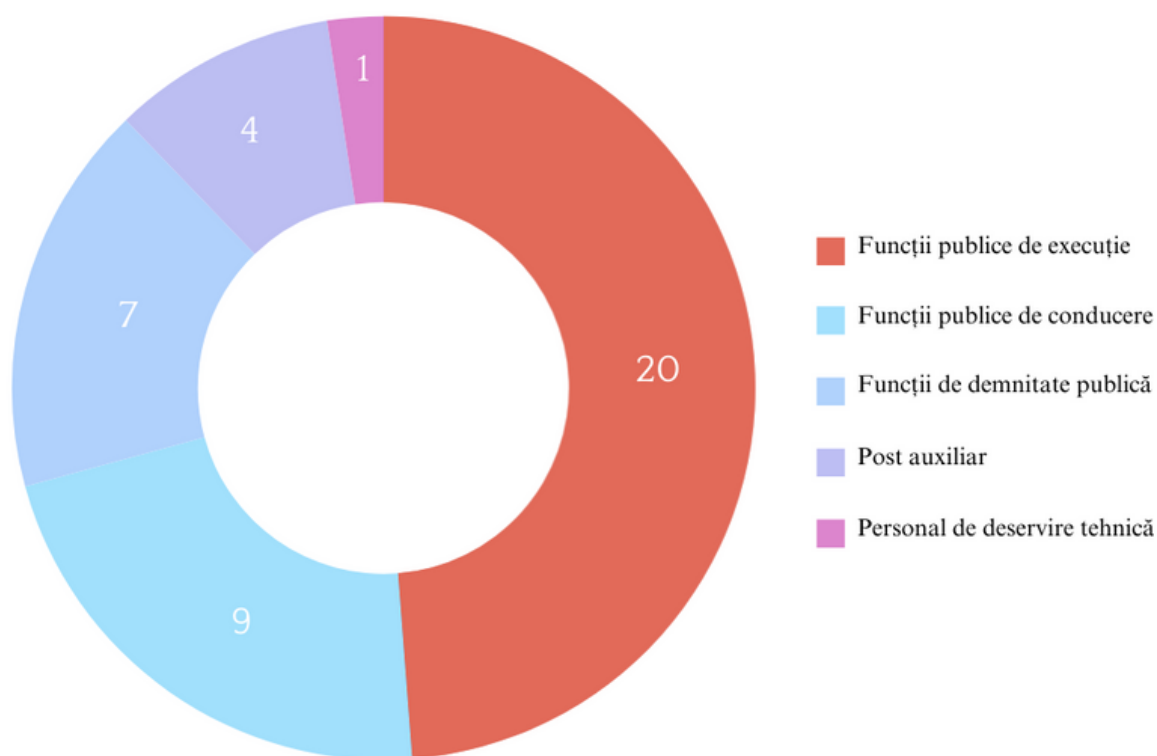
VII. RESURSE UMANE

Asigurarea unui management eficient în cadrul Consiliului Audiovizualului

La 31.12.2023, numărul salariaților a constituit 41 de persoane. În această situație, procentul de ocupare a funcțiilor publice/posturilor este de 70,68%.

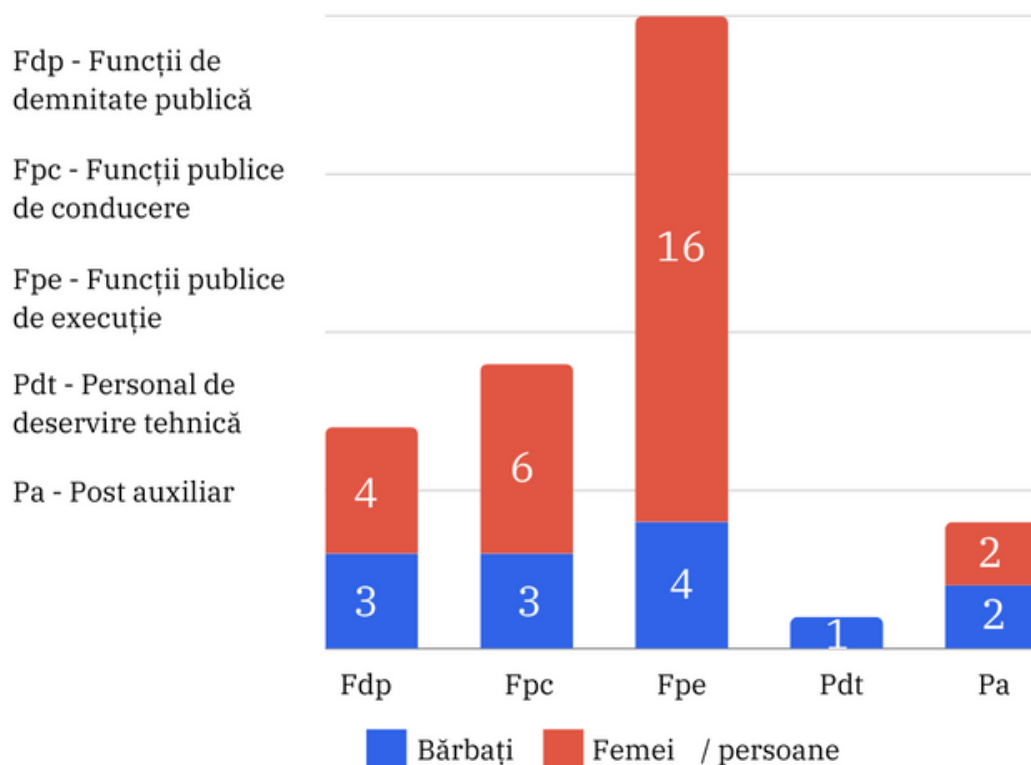
Raportul funcțiilor existente, conform efectivului-limită, la cele care erau suplinite la sfârșitul anului 2023 este reprezentat în următoarea diagramă:

Efectiv angajat la 31.12.2023

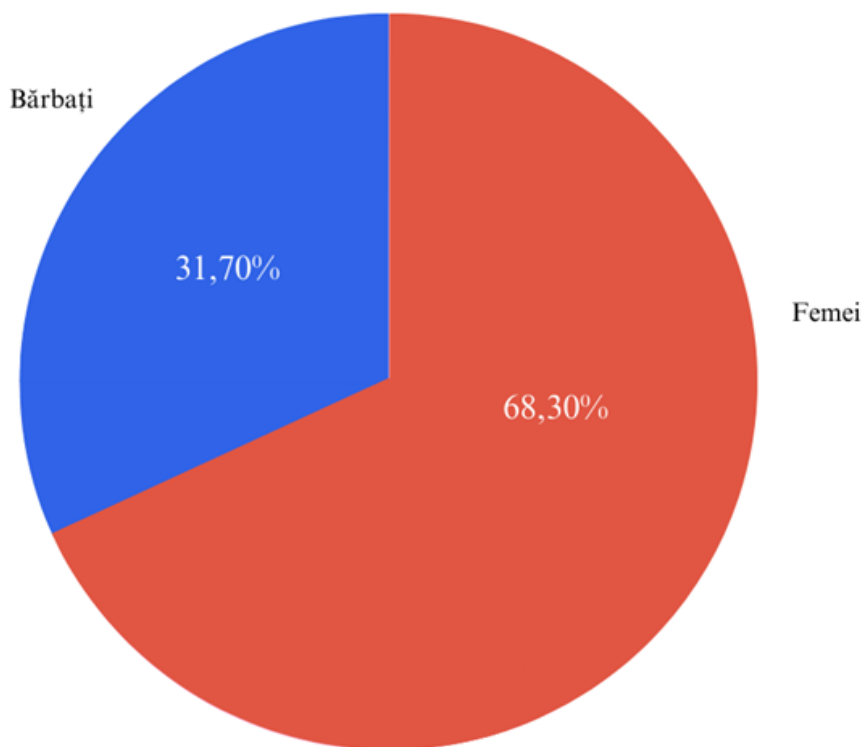
Consiliul Audiovizualului, la constituirea managementului resurselor umane, urmărește respectarea principiului egalității de gen.

Raportul bărbați/femei a personalului Consiliului Audiovizualului la 31.12.2023

Ponderea bărbați/femei la 31.12.2022

Vârsta medie a angajaților este de 41 de ani, iar cea a funcționarilor publici este de 38 de ani. Numărul pensionarilor după limita de vârstă constituia, la 31.12.2023, 4 persoane (3 femei și 1 bărbat).

Numărul de funcționari pe categorii de vârstă, persoane	Total	Funcție de demnitate publică	Funcție publică de conducere	Funcție publică de execuție
>25 ani	2	0	0	2
25-35 ani	12	0	2	10
35-45 ani	13	5	3	5
45-55 ani	7	1	3	3
55-63 ani	1	0	1	0
63 ani<	1	1	0	0

	Femeie	Bărbat
Cel mai tânăr funcționar public la 31.12.2023, ani	24	24
Cel mai vârstnic funcționar public la 31.12.2023, ani	71	49

Fluctuația forței de muncă în cadrul CA, în anul 2023, se prezintă astfel:

- Număr efectiv de personal angajat pe 1 ianuarie 2023	39
- Număr de personal eliberat/demisionat în timpul anului	9
- Număr de personal suspendat în timpul anului	1
- Număr de personal reîncadrat în timpul anului	1
- Număr de personal angajat în timpul anului	10
- Număr efectiv de personal angajat la 31 decembrie 2023	41

În vederea aprecierii rezultatelor obținute și identificarea necesităților de dezvoltare profesională, CA evaluează performanțele profesionale ale funcționarilor publici. Astfel, este determinat nivelul de îndeplinire a obiectivelor individuale de activitate, a gradului de manifestare a abilităților profesionale și a caracteristicilor comportamentale de către funcționarul public.

Ca urmare a procedurii de evaluare a performanțelor profesionale, în semestrul I 2023, 71,43% de funcționari publici au primit calificative „foarte bine”, 23,8% – „bine” și 4,77% – „satisfăcător”. În semestrul II 2023, calificativele „foarte bine” au obținut 64% de funcționari publici, iar „bine” – 36%. În baza calificativelor de evaluare obținute au fost conferite grade de calificare imediat superioare pentru 5 funcționari publici.

Pentru creșterea nivelului cunoștințelor profesionale ale personalului, în anul 2023, s-a asigurat participarea la cursuri de pregătire profesională fizic și on-line a unui număr de 32 de funcționari publici, care au beneficiat de 1727 ore de instruire externă și internă.

VIII. MANAGEMENTUL FINANTELOR

Pe parcursul anului 2023, în conformitate cu Planul de achiziții aprobat, Consiliul Audiovizualului a încheiat și înregistrat la Trezorerie 65 de contracte și acorduri, în sumă de 2206,8 mii lei.

Pentru modernizarea bazei tehnico-materiale, din bugetul CA au fost folosite 561,3 mii lei.

Din partea organizațiilor internaționale, CA a primit, în formă de donație, tehnică de calcul, utilaj, softuri și servicii în sumă de 2042,6 mii lei. Au fost modernizate rețelele electrice, de internet și intranet, sistemul video de supraveghere, transmise servere și alte bunuri necesare pentru activitatea CA.

Pentru eliberarea/reperfectarea licențelor de emisie și autorizațiilor de retransmisiune, Consiliul Audiovizualului a stabilit taxe în sumă de 129 600 lei. Achitate la compartimentul dat, pe parcursul anului 2023, au fost 137 600 lei, inclusiv creanțele din anul 2022.

Bugetul Consiliului Audiovizualului pentru anul 2023 a fost aprobat în mărime de 16937,9 mii lei. Ulterior, la rectificarea bugetului pe parcursul anului bugetul CA a fost micșorat cu 1457,6 mii lei.

Astfel, alocațiile pentru anul de raportare au constituit 15480,3 mii lei.

Conform datelor din 31.12.2023, Consiliul Audiovizualului a fost finanțat în sumă de 14302,6 mii lei sau 92,39 % din bugetul aprobat.

Toate operațiunile financiar-economice au fost înregistrate în evidența contabilă conform legislației în vigoare. Concomitent au fost elaborate și prezentate în termenele stabilite toate rapoartele specializate către Ministerul Finanțelor și alte organe abilitate, acestea fiind aprobate/recepționate fără obiecții.

Pentru încălcarea prevederilor CSMA nr. 174/2018, CA a aplicat amenzi în sumă totală de 3 140 500 lei. Achitate în perioada de raportare 1 838 000 lei.

În trimestrul IV 2023 a fost efectuată inventarierea anuală a elementelor de activ și datorii înregistrate în bilanțul CA la situația din 01.11.2023.

IX. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A DOMENIULUI AUDIOVIZUAL PENTRU ANII 2023-2027

În anul 2023, Grupul de monitorizare și evaluare a implementării Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei de dezvoltare a domeniului audiovizual pentru anii 2023-2027 (în continuare – GME), în cadrul ședințelor de lucru, și-a setat prioritățile de a facilita punerea în aplicare a Planului de acțiuni și de a prezenta informații privind gradul de realizare a Strategiei.

O viziune holistică asupra acțiunilor ce urmează să fie întreprinse în perspectiva apropiată de Consiliul Audiovizualului a fost prezentată, în ședința de lucru GME din 15 martie 2023, de expertul media național Ion Bunduchi.

GME a monitorizat procesul de implementare, în ansamblu, a Strategiei, fapt ce denotă următoarele:

Obiectiv 1. Contribuție la îmbunătățirea legislației primare

1.1. Participare proactivă la consultări publice referitoare la completarea/ajustarea legislației audiovizuale și a celei conexe

Membrii și reprezentanții aparatului CA au participat, pe 24 martie 2023, la discuții publice organizate în Parlament de Comisia de asupra eficientizării și reglementării instrumentelor și a metodologiilor de cercetare a pieței de televiziune. Detalii pot fi găsite la cap. I. Reglementare/ Măsurarea cotelor de audiență și aici: <https://consiliuaudiovizual.md/masurator-2024-2029/>.

1.2. Inițierea și desfășurarea de dezbateri publice a propunerilor de modificare a legislației audiovizuale

Procedurile de consultări publice s-au derulat în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismele de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

Au fost supuse consultărilor publice 7 proiecte de acte normative, acestea fiind însoțite de notele informative aferente și publicate pe pagina web oficială a CA. Lista acestora poate fi consultată la cap. V. Comunicare și cooperare/ consultări publice.

1.3. Formularea propunerilor de îmbunătățire a legislației audiovizuale

Consiliul Audiovizualului a înaintat propunerea de modificare a CSMA în partea ce se referă la cota de audiență ce constituie o situație dominantă în formarea opiniei publice. Prin Legea nr. 248/23 a fost modificat art. 29 alin. (4) din CSMA, cota respectivă fiind redusă de la 35% la 25%.

1.4. Avizarea proiectelor de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe

Deoarece „Consiliul Audiovizualului este consultat cu privire la proiectele de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe” (art. 74 alin. (3) din CSMA), în anul 2023, membrii CA au formulat observații și propuneri la proiecte de hotărâri și acte legislative prin adoptarea a 37 de decizii.

Obiectiv 2. Evaluarea riguroasă a domeniului

2.1. Elaborarea și aprobarea instrumentarului necesar pentru evaluarea sistematică a domeniului pe măsură să genereze date statistice:

Membrii GME au elaborat modelul Chestionarului furnizorilor de servicii media audiovizuale, care se axează pe două compartimente ce includ: Informații generale, segregat pe: Denumirea serviciului media audiovizual de televiziune/radiodifuziune sonoră; Denumirea și forma juridică de organizare a furnizorului serviciului media (titularului de licență), Formatul SMA (generalist, de știri, de nișă); Numărul angajaților cu funcții de execuție; Numărul angajaților cu funcții manageriale și Programe audiovizuale: Volumul programelor audiovizuale difuzate; Originea programelor audiovizuale difuzate; Limba de difuzare a programelor audiovizuale; Publicul țintă al serviciului media audiovizual de televiziune/radiodifuziune sonoră; Comunicări audiovizuale comerciale și mesaje de interes public; Autoreglementare etc.

Chestionarul furnizorilor de servicii media audiovizuale a fost aprobat din Ordinul președintei Consiliului Audiovizualului nr. 29A din 26 septembrie 2023.

2.3. Încetățenirea practicii de a cerceta domeniul în cooperare cu agenții de specialitate din țară sau din străinătate

Problemele legate de concentrarea proprietății în domeniul audiovizualului, situațiile dominante în formarea opiniei publice, piața de publicitate și sistemul de măsurare a rating-urilor TV în Moldova au fost abordate la un Atelierul de lucru pe tema „Asigurarea regimului juridic al proprietății, a transparenței proprietății și a finanțării în domeniul audiovizualului”, găzduit de CA pe 23-24 ianuarie, la care au participat membri și reprezentanți ai Consiliului Audiovizualului și ai Consiliului Concurenței, cât și experți din țară și de peste hotare. În cadrul atelierului, experții naționali Ion Bunduchi, Vasile State, Alexandru Dorogan și expertul internațional Jean-François Furnémont au prezentat Studiul vizând regimul juridic al proprietății, concurența pe piața audiovizualului și a publicității, sistemul de măsurare a audienței tv și transparența proprietății și finanțării domeniului audiovizualului în Moldova. În ianuarie 2023 la CA. Studiul este elaborat în limba română și se încheie cu o serie de recomandări pentru cele două autorități publice menite să dezvolte pluralismul mediatic.

Obiectiv 3. Dezvoltarea instrumentarului necesar gestionării domeniului

3.1. Elaborarea și aprobarea de noi acte administrative normative:

- pentru reglementarea comunicărilor audiovizuale comerciale (în conformitate cu prevederile noii Legi cu privire la publicitate)

Proiectul *Regulamentului privind conținuturile audiovizuale* a fost supus consultărilor publice. În procesul de consultare publică au apărut propuneri de a îngloba în Regulamentul privind conținuturile audiovizuale și prevederile Regulamentului cu privire la comunicările comerciale, fapt ce s-a întâmplat ulterior.

Prin Decizia CA nr. 232 din 28.07.2023, proiectul *Regulamentului privind conținuturile audiovizuale* a fost suspus consultărilor publice. A fost întocmit Tabelul de obiecții și propuneri și definitivat proiectul urmare a consultărilor publice.

Prin Decizia CA nr. 314 din 06.10.2023 proiectul *Regulamentului* a fost remis Ministerului Justiției pentru expertizare și Avocatului Poporului, Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, Consiliului pentru Egalitate, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Consiliului Concurenței, Comisiei Electorale Centrale, Ministerului Sănătății, Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, pentru avizare. Ultimul aviz a fost remis la Ministerul Justiției la 20 noiembrie 2023. A fost întocmit Tabelul de divergențe.

Proiectul *Regulamentului* a fost definitivat urmare a propunerilor autorităților publice și remis, prin Decizia nr. 24 din 02 februarie 2024, CNA pentru expertiza anticorupție.

- pentru protejarea spațiului audiovizual național:

Reglementări cu privire la protejarea spațiului audiovizual național se vor regăsi în proiectul *Regulamentului* privind conținuturile audiovizuale.

- pentru asigurarea egalității de gen:

Cu susținerea Oficiului Consiliului Europei la Chișinău a fost elaborat Ghidul pentru identificarea și monitorizarea discursului și comportamentului sexist în mass-media tradițională și online din Republica Moldova, în special în perioadele electorale.

3.2. Ajustarea actelor normative existente pentru a le aduce în deplină concordanță cu legislația națională și cu bunele practici internaționale:

CA a ajustat o serie de acte normative în concordanță cu legislația națională și cu bunele practici internaționale:

1. Modelul Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media (Decizia nr. 7 din 20 ianuarie 2023);
2. Modelul Raportului anual al distribuitorilor de servicii media (Decizia nr. 8 din 20 ianuarie 2023);
3. Regulamentul cu privire la autorizația de retransmisiune (Decizia nr. 11 din 20 ianuarie 2023);
4. Regulamentul cu privire la licența de emisie (Decizia nr. 331 din 20 octombrie 2023);
5. Regulamentul privind organizarea concursului pentru selectarea instituției specializate pentru măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață în perioada 2024-2029 (Decizia nr. 205 din 14.07.2023);
6. Modelul Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor și a modelului Raportului referitor la respectarea Declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor (Decizia nr. 241 din 04 august 2023).

3.3. Elaborarea și aprobarea de noi metodologii și actualizarea/ajustarea metodelor existente pentru monitorizarea, cel puțin, a pluralismului extern și intern; a conținuturilor platformelor de partajare a materialelor video; a conținuturilor serviciilor neliniare; a discursului de ură și a dezinformării; a situației dominante în formarea opiniei publice:

Consiliul Audiovizualului a aprobat *Metodologia de monitorizare a discursului care incită la ură în conținuturile media audiovizuale* (Decizia CA nr. 160 din 26 mai 2023) și *Metodologia privind constatarea și evaluarea cazurilor de dezinformare în conținuturile audiovizuale* (Decizia nr. 285 din 15 septembrie 2023).

Totodată, în vederea asigurării transparenței în procesul decizional, a supus consultărilor publice:

1. *Metodologia de monitorizare a pluralismului audiovizual intern în serviciile media liniare;*
2. *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual extern în Republica Moldova;*
3. *Metodologia pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice.*

Acestea urmează să fie aprobate în anul 2024.

Obiectiv 4. Fortificarea capacității CA de gestionare a domeniului

4.1. Recrutarea, instruirea sistematică/periodică și fidelizarea personalului calificat, cu accent pe segmente-cheie, pe măsură să răspundă rigorilor CA și scopurilor Strategiei

În acest sens, în parteneriat cu Organizația Internațională a Francofoniei (OIF), a fost elaborat un plan de formare anual pentru angajații CA. În perioada de referință, au fost organizate 5 instruirii a controlorilor Direcției control servicii media audiovizuale, ai Direcției licențiere furnizori, ai Secției juridice, și Politici publice și comunicare, precum și 3 ateliere practice organizate cu suportul Consiliului Europei. Detalii, cap. V. Comunicare și cooperare.

4.3. Dezvoltarea capacităților tehnice/tehnologice, cu prioritate, a sectorului de monitorizare:

UE a făcut o donație de echipamente, descrisă în cap. V. Comunicare și cooperare.

Pe parcursul anului 2023, a fost dezvoltat un soft specializat pentru monitorizarea conținutului audiovizual bazat pe inteligența artificială, care are drept scop fortificarea capacităților instituționale a autorității de reglementare. Softul a fost dezvoltat de Omnios (Spania) și permite sistematizarea, transcrierea și traducerea conținutului audiovizual în limbile română, rusă și engleză, utilizând algoritmi de inteligență artificială. Acest program de monitorizare va ajuta controlorii CA să identifice vorbitorii și subiectele abordate în programele audiovizuale, să automatizeze transcrierea textelor și analiza cantitativă a conținutului, și să genereze rapoartele necesare procesului de monitorizare. Softul urmează să fie lansat în martie 2024 și a fost dezvoltat cu susținerea SUA, a Olandei și a Delegației Uniunii Europene la Chișinău.

4.5. Studiarea și preluarea bunelor practici internaționale prin vizite de documentare; prin utilizarea platformelor EPRA și ERGA; prin participare la acțiunile/evenimente organizate în țară ori peste hotare, dedicate domeniului

Cooperarea cu cele două organizații este descrisă în cap. V. Comunicare și cooperare.

4.6. Încetățenirea practicii ședințelor publice în deplasare sau comune cu autorități de reglementare din alte țări

Pentru prima dată, membrii CA au avut o ședință online comună, pe data de 06 martie 2023, cu membrii Consiliului Național au Audiovizualului din România.

Obiectiv 5. Lărgirea transparenței activității subiecților reglementați și a propriei activități

5.1. Elaborarea unui nomenclator al categoriilor de informații de interes public obligatoriu a fi publicat pe paginile FSM, DSM și CA (inclusiv a rezultatelor consultărilor publice):

CA a aprobat, prin Ordinul 09A din 31 martie 2023, Nomenclatorul categoriilor de informații de interes public obligatoriu a fi publicate pe pagina web a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

5.4. Îmbunătățirea mecanismelor de identificare și accesare rapidă a informației publicate pe paginal/paginile web ale CA

Pagina web oficială a instituției: consiliuaudiovizual.md, lansată în 2022, este una modernă, atractivă și ergonomică, iar navigarea este intuitivă și ușoară, cu secțiuni ce conțin informații complete despre activitatea CA, oferind și un grad ridicat de interacțiune cu publicul.

5.5. Organizarea periodică a evenimentelor publice, inclusiv a dezbaterilor rapoartelor de activitate ale CA până a fi prezentate în Parlament

Președinta CA, Liliana Vițu, a prezentat, în cadrul ședinței publice a CA din 17 februarie 2023, Raportul de activitate pentru anul 2022 al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova. Raportul a fost aprobat, cu unanimitate de voturi, prin Decizia nr. 45, de membrii Consiliului.